

REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 d. 28-10-2024

Mødedato Mandag d. 28. oktober 2024 kl. 21:30

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Disponering af trafikikkerhedspulje 2024.....	6
Støjhandlingsplan 2023-2028 for vejstøj.....	12
Godkendelse af regulativ for husholdningsaffald efter endt høring.....	14
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Carina Høedt og Anders Storgaard og	16
Forslag til beslutning fra rådmændene Lone Loklindt og Freja Fokdal og kommunalbestyrelsesmed	18
Endelig godkendelse af regulativ for erhvervsaffald efter endt høring.....	20
Orientering om brugermåling på grønne områder (2024).....	22
Orientering om arbejde med analyser fra parkeringsaftale 2023.....	24
Beslutning om reservering af parkeringspladser til gul-pladebiler, herunder f.eks. håndværkerbiler..	26
Selskabsmæssig organisering af I/S Amager Ressourcecenter (ARC).....	28
Orientering om uhedsstatistik 2023.....	31
Orientering om graffitimåling 2024.....	33
Orientering om affaldsmåling 2024.....	36
Evalueringsrapport af tekstilaffaldsordning.....	39
Beslutning om fagudvalgenes mødeplan 2025.....	42
Godkendelse af klimatilpasningsprojekt på Hattensens Allé m.fl.....	44
Udvikling af Frederiksberg Hospital - anlæg af første del af den centrale park.....	46

Punkt 143: Meddelelser

00.22.04-P35-1-24

Sagsfremstilling

Orientering om kommunikationsindsats i forbindelse med ændring af ordningen for farligt affald

Den 26. august 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen at ombytte de nuværende bokse til farligt affald i mindre etageejendomme og villaer til bokse, der er godkendte til transport. Derudover blev det besluttet, at villaejendomme fremover skal bestille afhentning af boksen til farligt affald. Miljø- og Trafikudvalget har ønsket en orientering omkring kommunikationsindsatsen vedrørende ændringerne.

Ejerne eller ejendomsadministratorerne i de 500 etageejendomme, som hidtil ikke har haft en boks til farligt affald, modtager et brev via e-Boks omkring ordningen. Derudover modtager de en vejledning til selvbetjeningen.

Villaer og mindre etageejendomme, som skal have ombyttet deres røde boks til farligt affald, modtager et brev i e-Boks med praktiske informationer om ombytningen og bestilling af afhentning. De modtager også en vejledning til selvbetjeningen.

Forvaltningen forventer at afholde netværksmøder for villaejere, affaldsansvarlige og viceværter i etageejendomme vedrørende ordningen for farligt affald. Netværksmøderne bliver afholdt, når ombytningerne er implementeret, forventeligt i starten af 2025. På netværksmødet vil forvaltningen præsentere ordningen og vise, hvordan man bestiller afhentning af farligt affald. Der vil være mulighed for at stille spørgsmål og få kommunikationsmaterialer omkring farligt affald. Det er muligt for både villa- og etageejendomme at bestille afhentning af den røde boks gennem Selvbetjeningen Mit affald og app'en AffaldFrederiksberg. Borgere der ikke har mulighed for at benytte disse medier, kan kontakte Borgerservice for at bestille afhentning. Der er påsat et klistermærke med en QR-kode på de nye røde bokse til farligt affald. QR-koden linker direkte ind til Selvbetjeningen, hvorfra der kan bestilles afhentning.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Forbud mod ældre brændeovne

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 17. juni 2024 at vedtage forslag til revideret brændeovnsforskrift med forbud mod brændeovne ældre end 1. juni 2008, idet ikrafttrædelsestidspunkt og informationskampagne koordineres med Københavns Kommune.

På baggrund af en efterfølgende drøftelse i udvalget har By-, kultur-, og Miljøområdet den 25. september 2024 telefonisk talt med Professor Teis Nørgaard Mikkelsen (TNM), DTU. Professorens bekymringer går primært på den lovgivningsmæssige ramme, der omhandler, at loven giver mulighed for at udskifte den gamle brændeovn med en ny brændeovn, hvilket er uhensigtsmæssigt, da også nye brændeovne forurener. Ifølge professoren forurener en ny brændeovn svarende til ca. 25 diesellastbiler, og det er i flere undersøgelser veldokumenteret, at nye brændeovne, udover at forurene udendørs, også forurener lige så meget indendørs som en gammel brændeovn.

Udvalget har tidligere, i forbindelse med kommunalbestyrelsens beslutning, bedt om en redegørelse for mulighederne for et totalforbud mod brændeovne. Forvaltningen har redegjort for dette i meddelelsespunkt af den 12. august 2024. Loven giver alene kommunen mulighed for at kræve brændeovne ældre end 1. juni 2008 udfaset. Det er ikke i dag muligt for kommunen at stille yderligere krav.

Københavns Kommune (Borgerrepræsentationen) besluttede den 10. oktober 2024 et forbud mod ældre brændeovne. Kommunalbestyrelsens beslutning om forbuddet er gældende fra 1. januar 2026. Forvaltningen vil i samarbejde med Københavns Kommune lave en oplysningskampagne om forbuddet via hjemmeside, SoMe kanaler, direct mail mv. [Forbud mod ældre brændeovne](#)

Udvalget anmodede derudover, at forvaltningen yderligere undersøgte mulighed for filtre i forhold til brændeovne.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Opfølgning på dødsulykken 10. april på Aksel Møllers Have

Udvalget blev i april orienteret om en tragisk dødsulykke på Aksel Møllers Have, hvor en ældre kvinde på 86 år desværre døde af sine kvæstelser efter et sammenstød ved udstigning fra en bus.

Forvaltningen, Vejdirektoratet og politiet har holdt ulykkesgennemgang til brug for DUS (Den udvidede dødsulykkesstatistik)

Det blev konkluderet, at ulykken er sket grundet et sammenfald af u hensigtsmæssige handlinger. Vejens udformning og afmærkning har været efter gældende regler, og har derfor ingen indflydelse på, at ulykken er sket.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Nordre Fasanvej ensrettes mod Nørrebro mellem Borups Allé og Hillerødgade fra den 21. oktober – 20. december 2024

Frederiksberg Forsyning er i gang med at dele vandledningsnettet op i mindre sektioner for at skabe endnu bedre forsyningsikkerhed og vandkvalitet.

Som en del af dette arbejde skal en forsyningsledning på Nordre Fasanvej ved krydset med Hillerødgade opgraderes.

Da der er tale om en stor transmissionsledning, er det nødvendigt at afspærre det ene spor af vejen. Arbejdet betyder derfor, at Nordre Fasanvej vil være ensrettet mellem Borups Allé og Hillerødgade ind mod Nørrebro.

Trafik ind mod Frederiksberg vil blive skiltet med omkørsel.

Arbejdet forventes udført fra den 21. oktober til 20. december 2024.

Busruterne 12 og 4A kører på denne strækning. De omlægges i perioden, og stoppestedet 'Hillerødgade' nedlægges midlertidigt, mens arbejdet står på. I stedet kan busstoppestederne ved Borups Alle, Nørrebro st. eller Lundtoftegade benyttes.

Arbejderne vil også blive oplyst på Frederiksberg Kommunes hjemmeside samt i trafikradioen.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Måling af biodiversitet på Egernevej og Danas Plads

I forlængelse af udvalgets besigtigelse af udvalgte biodiversitetsprojekter den 23. september 2024 vender forvaltningen tilbage i forhold til målingsresultater i to konkrete projekter.

I 2021 udførte Amphi Consult for forvaltningen en baseline overvågning af biodiversiteten på to lokaliteter henholdsvis Danas Plads og Egernevej ved at måle forekomsten og diversiteten af bestøvere og biller. Undersøgelserne blev lavet forud for, at de to lokaliteter skulle omlægges for at højne bynaturen og biodiversiteten – bl.a. ved at etablere områder med blomstereng med insektvenlige planter og stedvist udlægge dødt ved/kvasbunker m.m.

Målingen i 2021 viste, at biodiversiteten var lav i begge de målte områder. Disse målinger blev brugt som baseline før, at arealerne blev omlagt med henblik på at styrke bynaturen og biodiversiteten.

I 2024 har forvaltningen igen fået målt på arealerne, og målingerne viser, at omlægningerne har haft en endog meget positiv indvirkning på biodiversiteten på arealerne. Både på Egernevej og Danas Plads er det lykkedes at tiltrække flere interessante arter, og på begge arealer er der fundet rødlistede biller.

I rapporten er der også medtaget en undersøgelse af Den Grønne Sti på stykket fra Rolighedsvej til Thorvaldsensvej. Denne undersøgelse udgør en baseline for en omlægning, der udføres i år.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Planklagenævnsafgørelse

FBLF fremsendte 10. juli 2024 en klage til Planklagenævnet over Miljø- og Trafikudvalgets godkendelse 8. april 2024 af et dispositionsforslag for Pladsen bag Rådhuset, som klager finder i strid med den gældende byplanvedtægt 11. Den 21. oktober 2024 blev der truffet afgørelse i klagesagen.

Planklagenævnet beskriver, at Frederiksberg Kommune den 8. december 2022, ved at give byggetilladelse, traf afgørelse om, at opførelsen af en parkeringskælder med to trappehuse på terræn samt en overdækning af rampe, er i overensstemmelse med byplanvedtægt nr. 11, samt at det ikke er lokalplanpligtigt. Planklagenævnet afviser at behandle klagen, da klagefristen er overskredet. For at kunne klage, skal der være truffet en afgørelse, og en klage skal være indgivet inden 4 uger efter. Planklagenævnet finder ikke, at kommunen ved godkendelse af dispositionsplanen den 8. april 2024 har truffet (en ny) afgørelse om byggeriets overensstemmelse med byplanvedtægten, og om byggeriet er lokalplanpligtigt.

Klageren har ikke modtaget en direkte klagevejledning, idet forvaltningen har vurderet, klager ikke er part. Planklagenævnet finder heller ikke, at klager er part i afgørelsen (byggetilladelsen), da klageren er en forening, som ikke har individuel og væsentlig interesse i sagen. Fristen beregnes fra den 16. juni 2023, da klageren modtog en høring med illustrationer af byggeriet samtidig med, at byggeriet var igangsat og allerede fremskredent. Klagefristen udløb dermed den 14. juli 2023.

Klager har også klaget over en ikke opført pavillon. Frederiksberg Kommune har endnu givet byggetilladelse og dermed ikke truffet en afgørelse om, hvorvidt pavillonen er i overensstemmelse med byplanvedtægten, og om den er lokalplanpligtig. Planklagenævnet behandler derfor ikke klagen over pavillonen. Klager vil kunne påklage afgørelsen, når en eventuel byggetilladelse foreligger.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Resultat af skriftlig votering af dagsordenspunktet Opfølgning på ”Status på Kunstgræsbaneprojekt”

Kultur- og Fritidsudvalget og Miljø- og Trafikudvalget fik i uge 41 dagsordenspunktet Opfølgning på ”Status på Kunstgræsbaneprojekt” til skriftlig votering. Der var frist for indmelding mandag den 21. oktober kl. 11. Begge forvaltningens indstillingspunkter blev enstemmigt vedtaget i de to fagudvalg - det vil sige:

At Kultur- og Fritidsudvalget og Miljø- og Trafikudvalget vedtog,

1. at det eksisterende gummigranulat i Frederiksberg Idrætspark genanvendes med henvisning til, at de igangsatte eksterne undersøgelser bl.a. viser, at blandingsmaterialet ligger under EU's grænseværdier, og med stor sandsynlighed ikke stammer fra genanvendelse af gummi fra bildæk, og
2. at forvaltningen vender tilbage med en vurdering af de juridiske handlemuligheder, og et perspektiv i forhold til kommunens øvrige kunstgræsbaner i særskilt statussag.

Banen forventes ibrugtaget fra uge 44 - der arbejdes på en lille åbningsmarkering.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Temamøde om inkluderende byrum

Tirsdag den 3. december 2024 fra kl. 17.00-18.30 afholdes temamøde om inkluderende byrum for henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Miljø- og Trafikudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget samt By- og Erhvervsstrategisk Udvalg.

På mødet vil repræsentanter fra Det Kongelige Akademi fortælle om inkluderende byrum og præsentere eksempler på, hvordan man kan arbejde med det i byudviklingen. Deres oplæg vil blandt andet omhandle forskning inden for området. Forvaltningen supplerer med et oplæg om, hvordan der arbejdes med inkluderende byrum i projekter på Frederiksberg med eksempler fra pladsen bag rådhuset.

Efter oplæggene vil der være en fælles drøftelse samt opsamling på oplæg og drøftelser.

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Etablering af indkørselsforbud om morgenen (tryghedszoner) ved eller i nærheden af skoler

Miljø- og Trafikudvalget besluttede på møde den 15. april 2024 at etablere indkørselsforbud om morgenen (tryghedszoner) ved eller i nærheden af flere skoler som følge af skolevejsanalysens indsatsliste (jf. dagsordenspunkt nr. 49).

På listen var Ny Hollænderskolen fra Edisonsvej til Hortensiavej, Skolen på Nylandsvej fra Rolfsvej til Rolfs Plads samt fra Nylandsvej til børnehuset Æblehaven, Søndermarksskolen fra Dalgas Boulevard til Borgmester Godskesens Plads nord, Skolen på la Cours Vej fra Tesdorpsvej til Stockflethsvej og Kaptajn Johnsens Skole - eksisterende indkørselsforbud for lastbiler ændres til at gælde alle køretøjer.

Det har efterfølgende vist sig, at det kun vil give mening tre af stederne: Stockflethsvej fra Tesdorpsvej (Skolen på la Cours Vej), Tårnborgevej (Kaptajn Johnsens Skole - ændring fra kun lastbiler til alle køretøjer) samt Borgmester Godskesens Plads ved Carl Feilbergs Vej, når man kommer fra Dalgas Boulevard (Søndermarksskolen og Johannesskolen). Indkørselsforbuddene vil blive etableret i uge 44. De er permanente og vil kun gælde i hverdagene.

(Der er i mellemtiden blevet etableret motorkøretøjer forbudt fra kl. 6:30-18:00 (undtaget arbejdskøretøjer) fra Nylandsvej til Æblehaven - og der ligger daginstitutioner på Rolfs Plads og Hortensiavej.)

Miljø- og Trafikudvalget tog meddelelsen til efterretning.

Punkt 144: Disponering af trafikikkerhedspulje 2024

05.01.00-G01-1-24

Resume

Der er i 2024 afsat 2 mio. kr. i budgettet til trafikikkerhedspuljen. Med denne sag får udvalget forelagt forslag til anvendelse af de resterende midler svarende til ca. 0,9 kr.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at de resterende midler i trafikikkerhedspuljen 2024 anvendes således:

Ane Katrines Vej som indstillet – 350.000 kr.,
Lukning af Wilkensvej, jf. høringssvar – 130.000 kr.
To bump på Julius Valentiners Vej – 150.000 kr.
Forhold for cyklister og gående ved Frederiksberg Gymnasium – 10.000 kr.

Tilpasning af rundkørsel ved Femte Juni Plads udsat til næste møde, idet udvalget anmodede om et forslag til skiltning ved model 1.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at Miljø- og Trafikudvalget træffer beslutning om anvendelse af de resterende midler i trafikikkerhedspulje 2024

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen på mødet den 12. august 2024. Udvalget bad om en besigtigelse af rundkørslen ved Femte Juni Plads og hvis muligt med politiets deltagelse. Besigtigelsen fandt sted den 2. september 2024. Forvaltningen blev derudover anmodet om at undersøge, om løsningen med ændring af vejbumpe på bl.a. Julius Valentiners Vej kan gennemføres med chikaner i stedet. Af hensyn til overblikket i sagen er den tidligere sagsfremstilling flyttet til bilag 3.

Der er i Trafikkerhedspuljen 2024 besluttet følgende initiativer:

- Krydsningen Thorvaldsensvej-Den Grønne Sti, lukning af huller i hæk mellem Den Grønne Sti og KU Science parkeringsplads samt videoanalyse
- Indkørselsforbud om morgenen (tryghedszoner) ved eller i nærheden af skoler på skolevejsanalysens indsatsliste
- Tilgængelighedsprojekter
- Data og planlægningsprojekter
- Lukning af Wilkensvej mod Dalgas Boulevard, hvor svarene i den efterfølgende høring ikke var entydige, og projektet er derfor lagt op til beslutning igen med høringssvarene in mente – der henvises til pkt. c nedenfor.

Der udestår at blive truffet beslutning om følgende forslag:

- a) Modificerede cirkelbump på Ane Katrines Vej og Nitivej
- b) Tilpasninger i rundkørslen ved Femte Juni Plads
- c) Lukning af Wilkensvej jf. høringssvar
- d) Bump eller trafikreducerende forhold på Julius Valentiners Vej
- e) Forhold for cyklister og gående ved Frederiksberg Gymnasium

Ad a) Modificerede cirkelbump på Ane Katrines Vej og Nitivej

Forvaltningen har igennem et par år haft dialog med formanden for bestyrelsen i Mariendals Have, som udgør 95 procent af beboerne på Ane Katrines Vej. Der er afholdt adskillige møder på stedet, heraf et møde med deltagelse af udvalgsmand og borgmester. Beboerne oplever, at biler kører i høj fart, at det er utrygt at færdes på vejen, og at der er mange gennemkørende biler på strækningen. Herudover har forvaltningen fået henvendelser fra beboerne på Nitivej, som også oplever mange gennemkørende biler.

Forvaltningen har gennemført en gennemkørselsanalyse (baseret på data fra køretøjer med TomTom-systemet i perioden 1. januar-19. november 2023). Gennemkørselsanalysen viser, at næsten 76% af trafikken på Nitivej fra Nordre Fasanvej er gennemkørende, hvor ca. 4,2% kører via Priorvej til Borups Allé, ca. 2% kører via Ane Katrines Vej til Borups Allé, mens

ca. 69,7% kører via Ane Katrines Vej til Kronprinsesse Sofies Vej. Den gennemkørende trafik kører ca. 20-30 km/t på de pågældende veje. På enkelte strækninger kører 15% af bilerne over 40 km/t.

Forvaltningen vurderer på baggrund af henvendelserne, møder på stedet samt trafikanalysen, at der er behov for hastighedsdæmpende og -regulerende foranstaltninger og foreslår, at det prioriteres at etablere hhv. tre og fire modificerede cirkelbump til 30 km/t på Nitivej og Ane Katrines Vej. Såfremt der etableres bump foreslås, at der gennemføres en ny gennemkørselsanalyse efterfølgende for at se effekten af bumpene.

Projektet anslås at koste ca. 350.000 kr.

Ad b) Tilpasninger i rundkørslen ved Femte Juni Plads

Forvaltningens oprindelige forslag om at nedlægge den eksisterende cykelsti/-bane i rundkørslen, så cyklister og bilister skal deles om vejarealet, er fremsat på baggrund af, at der er registreret flere uheld med bilister og cyklister involveret, ligesom en videoanalyse har vist, at der er mange nærved-uheldssituationer.

Analysen har bl.a. vist følgende problemstillinger i rundkørslen:

- Bilister på vej ud af rundkørslen holder tilbage for fodgængere, og spærrer dermed for cirkulerende cyklister
- Bilisternes dårlige oversigt på vej ud af rundkørslen er ligeledes problematisk, da de har vanskeligt ved at erkende cirkulerende cyklister
- Der opstår tvivl om vigepligten, f.eks. når en bil skal ud af Tesdorpsvej, og en cyklist skal ind fra Nylandsvej.
- Høj hastighed ind i rundkørslen er et problem for både cyklister og bilister
- Stitilslutningen via Tesdorpsvej vest er smal, og cyklister på vej ind i rundkørslen har vanskeligt ved at erkende om udkørende cyklister fra rundkørslen skal ud af stiforbindelsen eller ud af Dalgas Boulevard, og der opstår ofte nærved uheld

Besigtigelse af rundkørslen ved Femte Juni Plads og Emil Christian Hansens Vej

På besigtigelsen af rundkørslen ved Femte Juni Plads blev den nærliggende rundkørsel ved Nylandsvej-Emil Christian Hansens Vej også besigtiget. Sidstnævnte rundkørsel fik etableret cykelsti og gennemført fortov i 2020-21. Rundkørslen ved Femte Juni Plads har haft cykelsti/-bane som i dag siden begyndelsen af 00'erne.

Forvaltningen kan oplyse følgende om forholdene i de to rundkørsler:

- I rundkørslen ved Femte Juni Plads er der siden 2019 registreret ni uheld, hvoraf to med personskaade. Alle ni uheld er sket mellem bil og cykel undtagen et, hvor der var tale om et uheld mellem en bil og en knallert. De fleste uheld sker ved, at biler på vej ind i rundkørslen påkører en cirkulerende cyklist. Den anden type uheld sker, når bilister er på vej ud af rundkørslen og påkører en cirkulerende cyklist. Der sker flest uheld ved indfarten fra Dalgas Boulevard.
- I rundkørslen Nylandsvej-Emil Christian Hansens Vej er der siden 2019 registreret syv uheld, heraf to inden ombygningen. Der er sket et uheld med personskaade efter ombygningen. Alle uheld er mellem bil og cykel. I fem uheld påkører en indkørende bilist en cirkulerende cyklist, og i to uheld er det en udkørende bilist, der påkører en cirkulerende cyklist.
- Årsdøgntrafikken ved Femte Juni Plads er ca. 8500 indkørende biler og 4200 indkørende cyklister. Ud fra de tællinger, der er til rådighed, vurderes trafikmængden i rundkørslen Nylandsvej-Emil Christian Hansens Vej at være ca. det halve.
- Ulykkesrisikoen - som måles i cykel- og knallertulykker pr. mio. cykler - er 0,9, når der ingen cykelinfrastruktur er i rundkørslen, 1,3 med cykelsti og 2,0 med cykelbane.
- I forhold til den oplevede tryghed er cykelstier bedre rangeret end cykelbaner. Hvis der ingen cykelinfrastruktur er, er den oplevede tryghed selvsagt lavere.

Modeller for cykelforhold i rundkørslen

Ved besigtigelsen den 2. september 2024 blev cyklisternes sikkerhed kontra oplevet tryghed drøftet. Forvaltningen indstiller på baggrund af besigtigelsen, at udvalget beslutter, hvorvidt forvaltningen skal gå videre med model 1 eller model 2 jf. nedenfor. Afhængig af valg af model, anslås projektet i rundkørslen at koste mellem 930.000 og 1.500.000 kr.

Model 1: Etablering af cykelsti i hele rundkørslen og gennemgående fortov.

Etablering af cykelsti i hele rundkørslen vil øge den oplevede tryghed, mens der trafiksikkerhedsmæssigt vil opnås en forbedring ved ændring fra nuværende cykelbane til cykelsti (idet der i dag er cykelsti i ca. 1/3 af rundkørslen).

Såfremt der etableres cykelsti og gennemført fortov, vurderes anlægget samlet set at beløbe sig til 1,3-1,5 mio. kr. Her indgår omlægning af den eksisterende cykelsti for bedre at kunne få koteforholdene til at passe.

Såfremt der etableres cykelsti med gennemgående fortov i rundkørslen Femte Juni Plads, kan dette projekteres i 2024 til udførsel i 2025. Det vil betyde, at trafikikkerhedspuljen i 2025 stort set er forhåndsdisponeret. Se i øvrigt økonomiafsnittet.

Der vil ikke blive afholdt borgermøde, da løsningen bibeholder eller øger den oplevede tryghed.

Model 2: Nedlæggelse af den eksisterende cykelsti/-bane i rundkørslen, så cyklister og bilister skal deles om vejarealet

En løsning, hvor der ikke er cykelinfrastruktur i rundkørslen, vil øge trafikikkerheden for cyklisterne, idet cyklisterne bliver mere synlige for bilisterne. Flere landsdækkende effektstudier af rundkørsler i Danmark peger på, at der opnås større trafikikkerhed for cyklister, hvis der ikke er faciliteter for cyklisterne i cirkulationsarealet. Derved bliver cyklisterne mere synlige for bilisterne, da de er placeret foran eller bagved bilerne i cirkulationsarealet. Det betyder også, at bilisterne kun skal holde tilbage for gående i fodgængerfelterne ved udkørsel fra rundkørslen. Løsningen vil dog samtidig reducere cyklisternes oplevede tryghed.

I denne løsning udvides det overkørbare brostensareal omkring midterøen. Midterøen inkl. overkørbart areal bliver med denne løsning ca. 18,5 meter i diameter og kørebanearealet ca. 5,5 meter. Dette svarer til kørebanearealet i rundkørslen Nylandsvej-Emil Christian Hansens Vej. Der anlægges pudebump til 30 km/t på Tesdorpsvej svarende til dem, der allerede er på Dalgas Boulevard og Nylandsvej og evt. pudebump i alle frafarter. Hertil vil sti-tilslutningen fra Tesdorpsvej vest blive udvidet fra 1,4 meter til 2,5 meter.

Model 2 er overslagsmæssigt beregnet til at koste ca. 930.000 kr., hvis der skal etableres pudebump i frafarter.

Såfremt cykelinfrastrukturen i rundkørslen ved Femte Juni Plads fjernes, vil der blive afholdt borgermøde, og projektet skal detailprojekteres. Det betyder, at det bliver svært at nå udførsel i indeværende år. Der vil desuden ikke være midler nok i trafikikkerhedspuljen til at gennemføre hele projektet i 2024.

For begge løsninger bemærkes, at busrute 74 kører igennem rundkørslen ved Femte Juni Plads fra Dalgas Boulevard til Nylandsvej. Dette vurderes dog at være mindre betydende i forhold til valg af løsning, da bussen også kører igennem rundkørslen ved Nylandsvej-Emil Christian Hansens Vej, hvor der er cykelsti og gennemført fortov.

Høring v. skolebestyrelsen på Skolen på la Cours Vej

De to modeller for ændringer i rundkørslen har været i høring hos skolebestyrelsen på Skolen på la Cours Vej. Skolebestyrelsen mener ikke, at nogen af de to modeller imødekommer hensynet til både trafikikkerhed og tryghed, og foreslår f.eks. en signalregulering. Af de to modeller foretrækker skolebestyrelsen model 1 med etablering af cykelsti i hele rundkørslen og gennemgående fortov. Deres erfaring fra rundkørslen Nylandsvej-Emil Christian Hansens er dog, at den løsning også skaber usikkerhed, da både bilister og cyklister har svært ved at navigere ind og ud af rundkørslen. Skolebestyrelsens svar kan ses i bilag 4.

Ad c) Lukning af Wilkensvej jf. høringssvar

Udvalget godkendte på mødet den 15. april 2024 at sende forvaltningens forslag til en ændret lukning af Wilkensvej i høring. Det fremgik bl.a. af sagen, at udvalget ville få sagen genforelagt, såfremt der ved høringen indkom væsentlige indsigelser.

Høringen blev afsluttet fredag den 17. maj 2024, og der indkom 30 høringssvar. Lidt over halvdelen af høringssvarene er for forslaget, mens resten er imod forslaget. I de indkomne svar var der væsentlige indsigelser til bl.a. oversigtsforholdene i krydsene Eversvej-Finsensvej og Malthe Bruuns Vej-Finsensvej samt til hastigheden på Wilkensvej, som er oplevet væsentligt højere i perioden uden steler (lave stolper) midt på strækningen. Hastigheden på vejen har ikke været målt i den periode, hvor stelerne ikke har været sat op.

Der er registreret fire uheld i krydset Finsensvej-Eversvej i de seneste 5 år, heraf to med cyklister involveret. I krydset Finsensvej-Malthe Bruuns Vej er der registreret to uheld, hvor det ene involverer en mindre knallert, der kørte på cykelstien. I krydset Dalgas Boulevard er der registreret tre uheld, heraf to med cyklister involveret.

Forvaltningen vurderer på baggrund af de indkomne bemærkninger, at lukningen af Wilkensvej ikke bør flyttes fra midt på strækningen, som oprindeligt foreslået, men derimod genopføres i en mere grøn og synlig udgave med mulighed for, at cyklister kan passere igennem. Det kommenteres i flere af høringssvarene, at der er dårlige oversigtsforhold ved udkørsel fra Eversvej, Malthe Bruuns vej og Wilkensvej. Forvaltningen vurderer dog samtidig, at oversigtsforholdene ikke er dårligere, end hvad der kan forventes i et bynært område som dette.

Projektet anslås at koste ca. 130.000 kr.

Ad d) Bump eller trafikreducerende forhold på Julius Valentiners Vej

Der er gennemført en gennemkørselsanalyse af Julius Valentiners Vej og Philip Schous Vej, som er parallelveje. Analysen er baseret på data fra køretøjer med TomTom-systemet fra hele 2023 og giver følgende resultater:

Julius Valentiners Vej - gennemkørende trafik i %	Mod nord	Mod syd
Årsdøgn	47	34
Morgenspidstime	65	29
Eftermiddagsspidstime	45	36
Philip Schous Vej - gennemkørende trafik i %	Mod nord	Mod syd
Årsdøgn	11	60
Morgenspidstime	8	46
Eftermiddagsspidstime	9	68

Andelen af gennemkørende trafik er størst i sydgående retning på Philip Schous Vej, mens der er en del gennemkørende trafik på Julius Valentiners Vej både mod syd og mod nord. Trafiktællinger viser, at årsdøgnstrafikken er næsten dobbelt så stor på Julius Valentiners Vej som på Philip Schous Vej.

For begge veje gælder det, at gennemsnitshastigheden er ca. 28 km/t, og at 85% af bilerne kører under 36 km/t. Der er fire bump på Julius Valentiners Vej dimensioneret til 40 km/t, og vejen er derfor skiltet til anbefalet 40 km/t (blå tavler). Der er ikke hastighedsdæmpende foranstaltninger på Philip Schous Vej.

Vej	Lokalitet	Årsdøgnstrafik	Gennemsnitshastighed [km/t]	85%-fraktil [km/t]
Julius Valentiners Vej	Mellem Finsensvej og P.G. Ramms Allé	1.074	27,0	34,4
Julius Valentiners Vej	Mellem Peter Bangs Vej og P.G. Ramms Allé	1.151	28,2	36,0
Philip Schous Vej	Mellem Peter Bangs Vej og P.G. Ramms Allé	630	28,3	36,0

Det er muligt at ombygge de eksisterende bump til modificerede cirkelbump til 30 km/t med tilhørende ændring af skiltningen. Det vil dog ikke nødvendigvis sikre, at bilisterne finder en anden rute. Det anbefales ikke at lukke vejen, da dette højst sandsynligt vil medføre, at bilisterne finder andre 'genveje'.

Hvis der i stedet for bump ønskes chikaner, kan det oplyses, at de skal placeres i en indbyrdes afstand, så f.eks. en renovationsbil kan passere. Det betyder, at det vil være let for personbiler at passere chikanerne, især uden for spidsbelastningstidspunkterne, hvor der relativt sjældent vil være modkørende. Samtidig vil indsnævringerne kunne give øget utryghed for cyklister, da der vil være reduceret plads til at kunne passere chikanerne samtidig med biler.

Konkret på Julius Valentiners Vej vil etablering af chikaner betyde nedlæggelse af parkeringspladser, da det ikke er muligt kun at etablere chikanerne i forbindelse med træøer. Det vil minimum koste 4 parkeringspladser, hvortil der skal regnes 80.000 kr. pr. nedlagt plads til etablering af erstatningsparkeringspladser. Disse vil blive etableret ud fra puljen på ca. 300 bilparkeringspladser, der er redegjort for ifm. budget 2025.

Overordnet set er bump den mest effektive fysiske hastighedsdæmper. Hertil kommer, at det er en af de billigste hastighedsdæmpende foranstaltninger at etablere. Etablering af chikaner vurderes at koste det dobbelte. I forhold til hastighed er den angivne hastighed en anbefalet maksimal hastighed, når der er tale om oplysningstavler (de blå skilte).

Projektet anslås at koste ca. 150.000 kr. ved ændring af eksisterende bump, og ca. 300.000 kr. ved etablering af chikaner. Ved sidstnævnte løsning skal medregnes 80.000 kr. pr. nedlagt parkeringsplads til etablering af erstatningsparkeringspladser.

Ad e) Forhold for cyklister og gående ved Frederiksberg Gymnasium

Stedet, hvor cyklister og fodgængere krydser hinanden nedenfor trappen ved Frederiksberg Gymnasium, har gennem årene givet anledning til henvendelser om trafikmæssig utryghed, herunder særligt fra Seniorrådet. Forholdene for cyklister og gående på stedet har derfor været drøftet mange gange i forvaltningen. Det er fortsat konklusionen, at der ikke bør ændres på vigepligtsforholdene, altså at fodgængerne skal holde tilbage for de cyklister, der kører på supercykelstien 'Albertslundruten' (som udgør en del af Den Grønne Sti).

Til grund for dette ligger både hensynet til cyklisternes fremkommelighed, men også at en etablering af et fodgængerfelt vil kunne give fodgængerne en falsk tryghed, da erfaringen er, at et fodgængerfelt ikke nødvendigvis sikrer, at cyklister stopper for krydsende fodgængere. Fodgængerne på stedet ved på nuværende tidspunkt, at de ikke har forrang, hvilket betyder, at de er mere opmærksomme på deres vigepligt ved krydsning af cykelstien. Med andre ord er det vurderingen at trafikmæssig utryghed fører til trafikmæssig sikkerhed på det pågældende sted, idet fodgængere "tvinges" til at være opmærksomme på deres vigepligt.

Der er de seneste 5 år ikke registreret uheld på stedet.

Forvaltningen anbefaler, at der ikke sættes tiltag i værk. Såfremt det ønskes, kan der dog arbejdes med at tydeliggøre, at fodgængerne har vigepligt for cyklisterne f.eks. ved hjælp af tekst, symboler eller lignende på asfaltfolier. Der kan i givet fald afsættes 10.000 kr. til formålet.

Forvaltningens vurdering

Af de forslag, som der mangler at blive truffet beslutning om, er det forvaltningen vurdering, at der er 'mest trafikikkerhed for pengene' ved at etablere bump på Ane Katrines Vej og Nitivej, samt at lukke Wilkensvej (igen) midt på strækningen for at undgå høje hastigheder på vejen, som det bliver nævnt i nogle af høringssvarene. Derudover vurderer forvaltningen, at det vil være en forbedring af trafikikkerheden i rundkørslen ved Femte Juni Plads, hvis der enten ikke er cykelinfrastruktur eller der er cykelsti og gennemførte fortove. Jf. effektstudier vil ingen cykelinfrastruktur som nævnt betyde størst trafikikkerhed, men det skal vejes op mod reduceret tryghed, hvor skolen prioriterer den oplevede tryghed højest (model 1). Da det er sent på året, er det usikkert, hvor mange projekter, der vil kunne udføres i indværende år, da f.eks. etablering/ændring af bump er temperaturafhængig.

Økonomi

I budget 2024 er der afsat et rådighedsbeløb på 2 mio. kr. til trafikikkerhedspuljen. Med de allerede besluttede indsatser på udvalgets møde den 15. april 2024 refterer der ca. 0,9 mio. kr. på puljen, der ikke er disponeret.

Forslagene der skal tages beslutning om i denne sag, og deres økonomi, fremgår nedenfor:

a) Modificerede cirkelbump på Ane Katrines Vej og Nitivej	350.000 kr.
b) Tilpasninger i rundkørslen ved Femte Juni Plads	930.000-1.500.000 kr.
c) Lukning af Wilkensvej jf. høringssvar	130.000 kr.
d) Bump eller trafikreducerende forhold på Julius Valentiners Vej	150.000-300.000*
e) Forhold for cyklister og gående ved Frederiksberg Gymnasium	10.000 kr.

* hertil kommer 80.000 kr. pr. parkeringsplads, der nedlægges, til etablering af erstatningsparkeringspladser

Såfrem udvalget beslutter at gennemføre alle de ovennævnte projekter, herunder model 1 i rundkørslen ved Femte Juni Plads og modificerede cirkelbump på Julius Valentiners Vej, beløber projekterne sig til ca. 2.140.000 kr. samlet. Da der resterer 0,9 mio. kr. af Trafiksikkerhedspuljen 2024, vil 1,2 mio. kr. skulle finansieres i 2025-puljen. Hvis der som tidligere år afsættes 400.000 kr. til tilgængelighed og 300.000 kr. til analyser, tællinger, uheldsportal mv. vil puljen i 2025 i store træk være disponeret.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Historik

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 15. april 2024, pkt. 49:

Miljø- og Trafikudvalget vedtog at igangsætte initiativ nr. 1, 4 og 5 i sagsfremstillingen samt de foreslåede tilgængelighedsprojekter samt data og planlægningsprojekter.

De øvrige forslag (nr. 2, 3 og 6) bad udvalget om at få belyst yderligere og suppleret med to yderligere konkrete forslag, om bump eller andre trafikreducerende forhold på Julius Valentiners Vej samt forhold for cyklister og gående ved Frederiksberg Gymnasium.

Indstilling 15. april 2024, pkt. 49:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at trafiksikkerhedspuljen på 2 mio. kr. disponeres som foreslået, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2024.

Indstilling 12. august 2024, pkt. 97:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at trafiksikkerhedspuljen på 2 mio. kr. disponeres som foreslået finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2024.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 12. august 2024, pkt. 97:

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse. Udvalget bad om en besigtigelse af rundkørslen ved Femte Juni Plads forud for drøftelsen, hvis muligt med politiets deltagelse.

Forvaltningen blev derudover anmodet om at undersøge, om løsningen med vejbumpe på bl.a. Julius Valentiners Vej kan gennemføres med chikaner i stedet.

Bilag

Bilag 1 Kort over projekternes placering

Bilag 2 Rundkørslen ved Femte Juni Plads

Bilag 3 - Tidligere sagsfremstilling - trafiksikkerhedspulje

Bevillingsskema Trafiksikkerhed 2024

Bilag 4 Høringssvar fra Skolen på La Cours Vej vedr rundkørslen ved Femte Juni Plads 11.10.2024

Punkt 145: Støjhandlingsplan 2023-2028 for vejstøj

09.11.00-G01-2-24

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 17. juni 2024 at sende Forslag til Støjhandlingsplan 2024-2029 for vejstøj i høring. Der er ikke modtaget høringssvar, men alene en positiv tilbagemelding fra Miljøstyrelsen. Udvalget skal beslutte, om planen kan endelig godkendes.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,
at Støjhandlingsplan 2024-2029 for vejstøj endelig godkendes.

Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,
at Støjhandlingsplan 2024-2029 for vejstøj endelig godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 17. juni 2024 at sende Forslag til Støjhandlingsplan 2024-2029 for vejstøj i 8 ugers høring. Planen har været offentliggjort på portalen "Bliv Hørt" og udsendt til særlige interessenter, Københavns Kommune og Miljøstyrelsen. Der er ikke modtaget høringssvar. Miljøstyrelsen har dog givet en positiv tilkendegivelse i forhold til planen og har særligt noteret sig kommunens elbilstrategi. Derudover har Miljøstyrelsen gjort opmærksom på, at der generelt er udfordringer i Danmark med støj fra lynladestationer. Støjen knytter sig primært til ladning ved høj styrke (kW) i aften/nattetidsrummet. Denne problemstilling er ikke specifikt omtalt i forslaget. Det foreslås derfor, at der tilføjes et afsnit i planen om Elbiler på side 25 under afsnittet indsatser: "Frederiksberg Kommune har særligt fokus på at forebygge støj ved opsætning af lynladestationer. Der sker gennem udbudskrav og den efterfølgende myndighedsbehandling knyttet til opsætning af stationen".

Selve planens indhold fremgår af tidligere indstilling med tilhørende oversigtsskema over initiativer jf. bilag 1.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at forslaget til Støjhandlingsplan 2024-2029 (vejstøj) understøtter kommunens visioner om mindre støj og luftforurening i byen og giver flere gode leveår for borgerne, som formuleret i Bystrategi 2024 og Sundhedspolitik 2023-2026. Forvaltningen vurderer desuden, at effekten af en række af planens indsatser f.eks. elbilstrategien, først vil kunne fuldt registreres, når disse er helt gennemført.

Økonomi

Planen medfører ikke yderligere udgifter. Udgifter til støjbekæmpelse indgår normalt i de enkelte projekter, som besluttes som en del af en større indsats f.eks. ved byudvikling og trafik- og byrumsprojekter. Herunder kan nævnes, at der er i 2024 er afsat ca. 8,5 mio. kr. til udlægning af slidlag.

Anvendelse af støjsvage dæk på kommunale køretøjer forventes ikke at medføre ekstraomkostninger, idet der allerede i dag er fokus på valg af energimærkede dæk, der også er støjsvage. Undersøgelser af behovet for videreførelsen af støjpartnerskabsordningen og behovet for yderligere støjdæmpning af de kommunale institutioner afholdes inden for eksisterende budget. Vedtagelse af planen medfører således ikke udgifter for kommunen, der ikke kan afholdes inden for de eksisterende rammer.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1: Dagsordenspunkt Forslag til Støjhandlingsplan 2024-2029 for vejstøj behandlet på mødet 17. juni 2024 kl. 1900 (Kommunalbestyrelsens mødesal) i Kommunalbestyrelsen 2022-25 (2024).docx

Bilag 1 (A): Støjhandlingsplan

Bilag 1 (B): Temaer

Punkt 146: Godkendelse af regulativ for husholdningsaffald efter endt høring

07.18.10-G01-1-24

Resume

I denne sag fremlægges regulativ for husholdningsaffald til endelig godkendelse, efter at regulativet har været i fire ugers offentlig høring. Der er i perioden ikke indkommet høringssvar, og der har derfor ikke været anledning til at ændre i udkastet til regulativet for husholdningsaffald, der blev sendt i høring.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller, at regulativ for husholdningsaffald godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at regulativ for husholdningsaffald godkendes.

Sagsfremstilling

Den 26. august 2024 besluttede Kommunalbestyrelsen:

- at afskaffe containerordning for henholdsvis storskrald og haveaffald, idet der ved særlige anledninger, fx dødsbø, kan afhentes mere end 10 m³ storskrald jf. bilag A.
- at der fremadrettet ikke gives tilladelse til etablering af mobilsug. Eksisterende mobilsug kan benyttes, indtil de er udtjente, men må ikke reetableres jf. bilag B.
- at renhold af miljøbokse påhviler kommunen, mens renhold af farligt affaldsskabe og miljøbokse i farligt affaldsskabe påhviler grundejeren jf. bilag C.

Beslutningerne gav anledning til ændringer af regulativ for husholdningsaffald, som har været i fire ugers offentlig høring. Der er ingen ændringer til det vedlagte regulativ for husholdningsaffald, da der ikke er indkommet høringssvar jf. evt. bilag D.

Regulativet for husholdningsaffald er opbygget med baggrund i det standardregulativ, som fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsen 2024. Regulativet har udspring i den nationale lovgivning og i Frederiksberg Kommunes besluttede initiativer og indsatser.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at regulativet afspejler de beslutninger, som Kommunalbestyrelsen har truffet på affaldsområdet, ligesom regulativet vurderes at leve op til gældende lovgivning.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, M, K

Bilag

Bilag A Referat KB 26 august - Containerordning

Bilag B Referat KB 26 august - Mobilsug

Bilag C Referat KB 26 august - Farligt affald

Punkt 147: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Carina Høedt og Anders Storgaard og 2. viceborgmester Michael Brautsch om vedtagelse af et (øget) mål for 'trækronedække' på Frederiksberg

04.01.00-G01-538-24

Resume

Der er stillet forslag om et øget mål for trækronedække på Frederiksberg således, at der i 2030 er et trækronedække på mindst 25 %. Forvaltningen måler allerede trækronedækket i byen og følger udviklingen. Et fastsat mål om at øge trækronedækket vil fastholde fokus på at bevare og plante træer, ligesom et fastsat mål bl.a. bakker op om eksisterende strategier på området, miljøet, biodiversiteten og sundheden. Forvaltningen vurderer, at et kronedække på 25 % i 2030 er realistisk. Forslaget foreslås derfor tiltrådt. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller, at forslaget om et mål om et øget kronedække på mindst 25 % i 2030 tiltrædes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslaget, om et mål om et øget kronedække på 25 % i 2030, tiltrædes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 26. august 2024 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlemmerne Carina Høedt og Anders Storgaard og 2. viceborgmester Michael Brautsch om vedtagelse af et (øget) mål for 'trækronedække' på Frederiksberg.

"På Frederiksberg har vi heldigvis længe haft en træpolitik om at gøre byen grønnere ved at plante flere træer og binde byen bedre sammen af et net af grønne forbindelser, og sloganet 'at alle borgere skal kunne se et træ fra deres vindue' har længe været en meget håndgribelig måde at anse Frederiksbergs træpolitik.

Men Frederiksberg Kommune har ikke et decideret mål for trækronedække, hvorfor dette nu foreslås.

Trækronedække spiller en vigtig rolle i at forbedre luftkvaliteten, reducere varmeø-effekten, og øge byens biodiversitet.

Med forslaget her ønskes det at udvide Frederiksbergs træpolitik til også at kigge på kommunens trækronedække, og at der skal tages politisk stilling til et ambitiøst mål for dette.

Forslaget har til formål at forøge trækronedækket på Frederiksberg til et ambitiøst niveau for Frederiksberg. Et ambitiøst mål må derfor være højere end de internationale standarder for bæredygtige byer, hvor målet er at opnå et trækronedække på mindst 25% af byens samlede areal inden 2030."

Bemærkninger til forslaget

Træer bidrager med mange positive gevinster, herunder bl.a. med skygge, nedkøling af byen, CO₂-optagelse og reducere luftforurening. Med udgangspunkt i den gældende træpolitik, Frederiksberg Bystrategi, Bynatur- og biodiversitetsstrategien samt en lang tradition for et grønt Frederiksberg er forvaltningen meget opmærksom på at bevare byens eksisterende træer og plante nye, når muligheden byder sig.

Kommunalbestyrelsen tiltrådte på møde den 26. august 2024 beslutningsforslag om et Frederiksberggrønt regnskab. I dette regnskab måles årligt på følgende fire parametre:

1. Antal træer på Frederiksberg
2. Kvadratmeter kronedække og grønne arealer på Frederiksberg
3. Biofaktor i nye projekter på Frederiksberg
4. Naturindhold i eksisterende grønne områder

Udvikling i trækronedække

Forvaltningen har i 2024 gennemført en undersøgelse af trækronedækket i 2021 og 2022 ud fra luftfoto.

Denne undersøgelse viser, at kronedækket på Frederiksberg i løbet af et år (fra 2021 til 2022) er steget fra 23,36 % til 23,91 %. Det vil sige, at kronedækket er steget med 2,35 % over 1 år.

Denne stigning dækker over, dels at eksisterende træer er vokset, dels at nye træer er kommet til.

Der er ikke på nuværende tidspunkt fastsat et mål for, hvor stort et kronedække, der skal være på Frederiksberg. Det giver imidlertid god mening at fastsætte et mål, da det vil understøtte arbejdet med at bevare eksisterende træer og plante nye træer, når der er mulighed for det og holde fokus på træers gode egenskaber.

Forvaltningen vurderer målet om et trækronedække på 25 % i 2030 realistisk, også set i lyset af, at der i budget 2025 er afsat 1 million kr. i henholdsvis 2025 og 2026 til at plante nye træer. De vil bidrage til at nå målet om øget trækronedække.

Forslaget foreslås derfor tiltrådt.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Forvaltningen vurderer, at et mål for trækronedække på 25 % i 2030 er realistisk, og at et fastsat mål for trækronedækket vil være med til at holde fokus på træers betydning i byrummet. Forslaget foreslås derfor tiltrådt.

Økonomi

Det bemærkes, at der i budget 2025 er afsat 2 mio. kr. i 2025 og 2026 til flere nye træer samt 0,2 mio. kr. til etablering af fem miyawaki skove, ligesom der bl.a. i f.eks. klimaprojekter indtænkes flere træbeplantninger. Forvaltningen forventer, at målet for trækronedække vil kunne nås med disse tiltag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Punkt 148: Forslag til beslutning fra rådmændene Lone Loklindt og Freja Fokdal og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om opsætning af toiletter og vandposter

04.00.00-G01-31-24

Resume

Der er stillet forslag om opsætning af toiletter og vandposter i forbindelse med renovering og etablering af nye grønne områder, legepladser og andre opholdsarealer i byen. Det er omkostningstungt både at etablere toiletter og vandposter, ligesom driften heraf er dyr. Forvaltningen vurderer derfor, at der bør indtænkes toiletfaciliteter og vandposter ved udformning af de konkrete projekter og afsættes midler i den forbindelse. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslaget ikke tiltrædes, idet det foreslås, at der tages konkret stilling til behov for toilet og/eller vandpost samt eventuel finansiering hertil ved hvert enkelt projekt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 26. august 2024 følgende forslag til beslutning fra rådmændene Lone Loklindt og Freja Fokdal og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om opsætning af toiletter og vandposter.

"Forslag om opsætning af toiletter og vandposter (ved renovering/etablering af nye grønne områder, legepladser og andre opholdsarealer i byen)

Radikale Venstre foreslår, at der opsættes toiletter og vandposter ved renovering og etablering af nye grønne områder, legepladser og lignende anlæg, medmindre det allerede findes inden for kort gåafstand (250-300 m)

Baggrund

Offentlige toiletfaciliteter og adgang til gratis drikkevand på Frederiksberg er med til at skabe et divers byliv, der åbner byen for alle uanset køn, alder og sundhedsmæssige forhold. Når der renoveres eller anlægges nye grønne områder, legepladser og lignende, er det afgørende for anvendelsen af dette område, at basale behov kan dækkes på en værdig måde, så alle kan deltage i byens rum. Ved en fast procedure for etablering af toiletter og vandposter, når områder gøres tilgængelige eller renoveres, understøtter kommunen lige adgang for alle borgere."

Bemærkninger til forslaget

Et offentligt toilet koster ca. 1 mio. kr. i etablering og 250.000 kr. i årlig drift, forudsat der kan trækkes vand og strøm i nærheden. En vandpost koster 80.000 kr. i etablering og 5.000 kr. i årlig drift, forudsat at der kan trækkes vand og strøm i nærheden.

Forvaltningen finder det relevant at se på, om der er toiletfaciliteter i rimelig afstand til rekreative områder i kommunen, da toiletfaciliteter både kan have betydning for, om brugerne benytter de rekreative områder og for, hvor længe de bliver. Det er imidlertid omkostningstungt at etablere toiletter og vandposter, ligesom driften heraf er dyr, hvorfor det ikke kan afholdes inden for den eksisterende ramme. Det foreslås derfor, at behovet for toilet og/eller vandpost afvejes ved de konkrete projekter, og at etableringen heraf tænkes ind som en del af etableringen/renoveringen. På den måde kan der også laves mere præcise prisestimer, der tager højde for forholdene de enkelte steder i forhold til vand og strøm mm.

Som alternativ til ovenstående vil der skulle afsættes en stor pulje til at sikre, at det kan lade sig gøre at etablere toiletter og vandposter hver gang, der etableres nyt eller renoveres et rekreativt område. Dette kan ikke finansieres i den eksisterende drift.

Det bemærkes, at der i budget 2025 er afsat midler til opstilling af toilet ved henholdsvis Grøndalsparken og J. O. Krag's Park.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at det er relevant, at der ved renovering og etablering af legepladser, grønne områder og lignende anlæg vurderes, om der er behov for et toilet eller vandpost, og at der i så fald gøres opmærksom på dette, når sagen forelægges udvalget, samt at der redegøres for økonomien ved at skulle etablere enten vandpost eller toilet. På den måde kan udvalget tage konkret stilling ved hvert projekt om, hvorvidt der - udover renovering/etablering - skal etableres toilet og/eller vandpost.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Punkt 149: Endelig godkendelse af regulativ for erhvervsaffald efter endt høring

07.17.08-A00-1-24

Resume

I denne sag fremlægges regulativ for erhvervsaffald til endelig godkendelse efter regulativet har været i fire ugers offentlig høring på Frederiksberg Kommunes høringsportal 'Bliv hørt'. Forvaltningen har ikke modtaget høringssvar inden for høringsperioden. Forvaltningen har efter høringens afslutning givet erhvervene direkte mulighed for at kommentere på regulativændringen gennem en nyhed slået op i kommunens nyhedsbrev Erhvervsnyt og på kommunens LinkedIn-profil målrettet erhverv. Forvaltningen har heller ikke modtaget høringssvar i den forbindelse.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller, at regulativ for erhvervsaffald godkendes.

Forvaltningen blev bedt om at undersøge, om det er muligt for erhverv at dele med private.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at regulativ for erhvervsaffald godkendes.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget besluttede på møde den 19. august at sende regulativet for erhvervsaffald i fire ugers offentlig høring fra den 27. august på Frederiksberg Kommunes høringsportal 'Bliv hørt'. Høringsperioden sluttede den 24. september 2024. Forvaltningen har ikke modtaget høringssvar inden for høringsperioden. Forvaltningen har efter høringens afslutning givet erhvervene direkte mulighed for at kommentere på regulativændringen gennem en nyhed slået op i kommunens nyhedsbrev Erhvervsnyt og på kommunens LinkedIn-profil målrettet erhverv. Forvaltningen har heller ikke modtaget høringssvar i den forbindelse.

Regulativet for erhvervsaffald er opbygget med baggrund i det standardregulativ, som fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsen 2024. Årsagen til at sende regulativet i høring skyldes en tilføjelse vedrørende forvaltningens fastsættelse af kapacitet for beholdere. Tilføjelsen skyldes et ønske fra Miljø- og Trafikudvalget om, at virksomheder skal kunne deles om beholdere til restaffald. Forvaltningen har på baggrund af dette ønske undersøgt muligheden for at oprette en ordning for restaffald, hvor flere virksomheder deles om samme beholder.

Miljø- og Trafikudvalget vedtog på mødet den 19. august, at virksomheder som udgangspunkt tildeles en deleordning for restaffald med andre virksomheder, hvis nedenstående betingelser er opfyldt:

- at virksomhederne i forvejen er tilknyttet samme ejendom og/eller affaldsgård
- at virksomhederne i deleordningen hver især ikke producerer mere restaffald, end hvad der i mængde svarer til en privat husholdning
- at virksomheder, der indgår i deleordninger på ovennævnte betingelser, hver afregnes en fast pris for afhentningssted samt en pris svarende til den mængde restaffald, som en privat husholdning i gennemsnit producerer.

Miljø- og Trafikudvalget har på baggrund af ovenstående beslutning godkendt, at sende regulativ for erhvervsaffald i offentlig høring med følgende tilføjelse til regulativets § 10.5 om Kapacitet for beholdere.

Regulativet er tilrettet med følgende tilføjelse:

Som udgangspunkt tildeles en virksomhed sin egen separate beholder. I ejendomme med flere virksomheder vil kommunen som udgangspunkt tilknytte flere virksomheder til én beholder, under forudsætning af at virksomhederne hver især ikke producerer mere restaffald, end hvad der svarer til en privat husholdning.

Der er ikke indkommet høringssvar på ovennævnte tilføjelse.

Forvaltningen har efter høringen tilføjet en information i §10.3 om, at Kommunalbestyrelsen efter den 1. januar 2025 ikke længere må etablere anvisningsordninger for forbrændingseget erhvervsaffald. Det vil sige, at forvaltningen ikke længere må angive, hvilket forbrændingsanlæg, erhvervsvirksomheder skal benytte til deres forbrændingseggede erhvervsaffald.

Det ændrer ikke ved virksomhedernes mulighed for at tilmelde sig den kommunale ordning for husholdningslignende erhvervsaffald (restaffald). Der er alene tale om en opdatering af regulativet, så den følger miljøbeskyttelsesloven, hvorfor den ikke skal i høring. Justeringen foretages før lovændringen træder i kraft.

Endeligt regulativ for erhvervsaffald er vedlagt jf. bilag A.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at regulativ for erhvervsaffald kan godkendes.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, KB

Bilag

Bilag A - regulativ-for-erhvervsaffald.efterhoring

Punkt 150: Orientering om brugermåling på grønne områder (2024)

04.01.00-G01-521-24

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet måler hvert år brugertilfredsheden i ti af kommunens grønne områder. Resultatet af dette års brugermåling er - ligesom tidligere år - positiv. Der er generelt tilfredshed med renholdelse og vedligeholdelse af de grønne områder og byudstyret i områderne. De besøgende føler sig også i overvejende grad trygge. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om brugermåling på grønne områder, juni 2024 til efterretning, idet udvalget ønsker, at der fremadrettet tilstræbes en mere lige fordeling af de adspurgte brugere.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om brugermåling på grønne områder, juni 2024 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet har siden juni 2014 fået gennemført årlige brugermålinger i ti af kommunens grønne områder. Som følge af budget 2025 udføres målingerne fremadrettet hvert andet år.

I denne sag fremlægges resultaterne for juni 2024. Rapporten er vedlagt som bilag 1. Der er desuden vedlagt en oversigt over de grønne områder, der måles på, jf. bilag 2.

Det fremgår af brugermålingen, at brugerne er godt tilfredse med renholdelsen og vedligeholdelsen af de grønne områder og byudstyret heri, og at folk føler sig generelt trygge, når de færdes i områderne. Der er en tilfredshed på over 80 % på alle parametre, som er det måltal, der er fastsat i kommunens kvalitetskontrakt.

De væsentligste pointer og ændringer siden 2023 er fremhævet i konklusionen i rapporten på siderne 5-8.

Af væsentlige pointer kan nævnes:

- 76 % svarer i 2024, at de bruger de grønne områder dagligt eller flere gange om ugen, mod 67 % i juni 2023.
- Flere svarer, at de benytter de grønne områder til kortere ture, 10-30 minutter, mens der er sket et stort fald i ophold på over en time.

De grønne områder bruges typisk til afslapning, luftning af hund, at passere igennem/gåture i anlægget samt for at bruge legepladserne.

- De besøgende er i juni 2024 overordnet set meget tilfredse med rengøringen på alle de fire målte områder (affald, grønt, belægninger og byudstyr). Gennemsnittene ligger mellem 4,6 - 4,8, hvor 5 er højeste score. Gennemsnittene har i perioden fra og med juni 2016 været ret stabile.
- Næsten alle brugerne af områderne føler sig enten meget trygge eller trygge i juni 2024 (98 %), hvilket er det samme som i juni 2023. 1 %, svarende til 4 personer, føler sig utrygge, og denne utryghed skyldes primært de øvrige brugere af parken. 3 af de 4 svar om utryghed er givet ved Julius Thomsens Plads. På baggrund af målingen vil forvaltningen sikre bedre oversigtsforhold på denne plads blandt andet ved at holde hækken i en højde, der giver mulighed for bedre at overskue pladsen og kontakte kommunens gadeplansteam, da der har været hjemløse, der har overnattet i parken.

- 87 % af de besøgende i juni 2024 er meget enige/enige i, at affaldskurvene bliver tømt ofte nok. 83 % mener, at der er tilstrækkeligt med affaldskurve i juni 2024. 94 % af de besøgende er enige i, at de altid selv anvender affaldskurvene til deres affald, hvilket er en stor stigning fra 2023, hvor den var på 82 %
- 96 % af de besøgende svarer, at de oplever, at de får en naturoplevelse i områderne. 5 %, svarende til 20 personer, oplever, at områderne i ringe grad eller slet ikke giver en naturoplevelse. Forklaringerne på den manglende naturoplevelse er manglende blomster (59 %), manglende træer (53 %) og manglende buske (41 %). Det er primært i grønne områder med store græsplæner, at borgerne har disse oplevelser. Der er imidlertid mange brugere, der i høj grad benytter de åbne flader til ophold og aktiviteter i disse områder.
- 91 % af respondenterne i juni 2024 benytter andre af Frederiksbergs grønne arealer end der, hvor interviewet fandt sted. Frederiksberg Have er i lighed med tidligere år det mest besøgte grønne område.

Miljø- og Trafikudvalget spurgte ved behandlingen af sidste års rapport til, hvorfor Solbjerg Parkkirkegård ikke er med i målingen. Det skyldes, at der er udvalgt 10 repræsentative grønne områder, da der af økonomiske hensyn ikke måles i alle kommunens grønne områder og parkanlæg.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at brugerne har en god oplevelse af byens grønne områder - både når det kommer til renholdelse og vedligeholdelse, og at områderne giver en naturoplevelse. Den foreslåede indsats ved Julius Thomsens Plads vurderer forvaltningen vil øge følelsen af tryghed i området.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Brugermåling Frederiksberg Grønne Områder_2024

Bilag 2 - Kort over brugermålinger i grønne områder

Punkt 151: Orientering om arbejde med analyser fra parkeringsaftale 2023

05.01.00-A00-4-24

Resume

Som en del af parkeringsaftalen 2023 blev det besluttet at igangsætte en række undersøgelser i forhold til at understøtte et eventuelt behov for erhvervslivet, og om der kunne skabes mulighed, for en mere grøn varetransport. Partierne bag parkeringsaftalen 2023 (Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre og SF) ønsker en vurdering af mulighederne for at indføre reserverede pladser til f.eks håndværkere, og om der er behov for dette. Dernæst ønskes det at høre erhvervslivet, og primært detailhandlen, om det ønskes en ændring fra 30 minutter til 60 minutter i tidsrestriktion for parkering i handlegaderne, og sidst undersøge muligheden og behovet for at fremme brug af ladcykler mv. til vareleverancer. Forvaltningen igangsætter undersøgelserne i primo 2025.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Som en del af parkeringsaftalen fra 2023 mellem Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre og SF, ønskede partierne at forvaltningen skulle undersøge nedenstående tre tiltag nærmere:

1. Partierne ønsker en vurdering af mulighederne for at indføre reserverede pladser til f.eks håndværkere,
2. Partierne ser gerne, at parkeringstiden i handlegaderne ændres fra 30 minutter til 60 minutter. Erhvervslivet høres om denne ændring før endelig beslutning.
3. Undersøge muligheden for at fremme brug af ladcykler mv. til vareleverancer og, at der udarbejdes en vurdering af mulighederne.

Vedr. reserverede pladser til f.eks håndværkere,

Angående reserveret pladser til gulpladebiler følger forvaltningen udviklingen i belægningsgraden samt erfaringerne fra Københavns Kommune tæt. Man kan allerede nu erfare, at reserveret pladser fungerer efter hensigten i områder med tæt på 100% belægningsgrad, mindre godt i områder, hvor belægningsgraden er 90% eller derunder samt hvor, der ikke er en naturlig udskiftning i de parkerede biler.

Vedr. ændring af parkeringstiden i handlegaderne

Med henblik på at optimere parkeringsforholdene i handlegaderne i forhold til erhvervslivets behov og ønsker (Godthåbsvej, Smallegade, Gl. Kongevej, H.C Ørstedsvej og Falkoner Allé) vil forvaltningen gennemføre en spørgeskemaundersøgelse i forbindelse med parkeringsanalysen. Der vil også blive afholdt et dialogmøde, for at høre erhvervslivet om deres ønsker til en eventuel ændring i tidsbegrænsningen med henblik på, at forholdene er så optimale som mulige med udgangspunkt i deres behov. En ændring af tidsbegrænsningen vil som udgangspunkt skabe mindre udskiftning i løbet af dagen, men til gengæld skabe muligheden for længere tid til gøremål.

Vedr. fremme af brug af ladcykler mv. til vareleverancer

I forhold til ladcykler til erhvervsbrug har Region Hovedstaden tidligere arbejdet med fremme af dette. Forvaltningen går i dialog med regionen om dette og lader spørgsmålet herom indgå i parkeringsanalysen.

Forvaltningen forventer at kunne fremlægge en samlet sag med resultat og anbefalinger på ovenstående emner for udvalget i medio 2025.

Økonomi

For nuværende ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Punkt 152: Beslutning om reservering af parkeringspladser til gulpladebiler, herunder f.eks. håndværkerbiler

05.09.00-G01-1-24

Resume

I forbindelse med justeringen af parkeringsordningen blev forvaltningen anmodet om en vurdering af mulighederne for at indføre reserverede pladser til f.eks. håndværkere. Forvaltningen vurderer på baggrund af de faldne belægningsgrader efter justeringen af parkeringsordningen, at der ikke er et behov for at reservere pladser til håndværkerbiler. Dog vurderer forvaltningen at der vil kunne etableres 8-10 reserverede pladser i distrikt 6 og 9, hvor belægningsgraden er højest, såfremt der er et politisk ønske herom. Udvalget får forelagt sagen til beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at der ikke reserveres parkeringspladser til gulpladebiler som f.eks. håndværkerbiler.

Indstilling

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller,

at der ikke reserveres parkeringspladser til gulpladebiler som f.eks. håndværkerbiler.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på mødet den 15. april 2024 sagen efter drøftelse. Forvaltningen indstiller fortsat, at der ikke reserveres parkeringspladser til gulpladebiler på nuværende tidspunkt. Dog indstiller forvaltningen, at temaet indgår i en kommende større erhvervs- og parkeringsanalyse om erhvervslivets ønsker og behov, især omkring handelsgaderne jf. dagsordenspunkt nr. 154 på aftenens møde.

Tidligere sagsfremstilling (15. april 2024)

I forbindelse med justeringen af parkeringsordning ønskede aftalepartierne en vurdering af mulighederne for at indføre reserverede pladser til f.eks. håndværkere. Det er Transportministeriets vurdering, at hvis en kommune med samtykke fra politiet vurderer, at hensynet til særlige parkeringspladser til håndværkerbiler er tungtvejende nok, at der således ikke umiddelbart er noget i lovgivningen, der hindrer en sådan ordning. Københavns Kommune har allerede etableret parkeringspladser reserveret til håndværkerbiler, og forvaltningen vurderer derfor, at der er skabt præcedens for muligheden.

Forvaltningen bemærker at eventuelle reservationer til håndværkerbiler bør ske i ”arbejdstiden”, f.eks. mellem 7.00-16.00, da det må antages, at det er i det tidsrum behovet er til stede. Samtidig vil et afgrænset tidsrum i høj grad sikre, at reservationerne ikke nævneværdigt vil påvirke beboerne i områdets mulighed for at finde en parkeringsplads, når de kommer hjem fra arbejde.

Det er forvaltningens vurdering, at det vil være vanskeligt at sikre, at håndværkerbiler rent faktisk bruger de reserverede pladser, da det vurderes, at håndværkere med tunge maskiner og værktøj i overvejende grad vil lokalisere den ledige parkeringsplads, der er tættest på den pågældende adresse. Dermed er der risiko for, at de reserverede pladser vil stå tomme og at håndværkere i stedet optager parkeringspladser, hvor personbiler m.fl. ville kunne have holdt. Kommunen har ingen mulighed for at forhindre dette.

Efter den nye parkeringsordning er trådt i kraft den 1. oktober 2023 ses det, at belægningsgraderne i byen er faldet. Særligt i dagtimerne, hvor reservationen af parkeringspladserne vil være gældende er belægningsgraden i stort set hele byen er under 90. Det er derfor forvaltningens vurdering, at det er blevet nemmere for håndværkere at finde en ledig parkeringsplads, og der dermed ikke er et behov for at reservere pladser, som der var, da aftalepartierne anmodede forvaltningen om en vurdering heraf.

Erfaringsmæssigt skaber flere regler større uklarhed om de gældende regler, hvilket kan medføre flere pålagte afgifter og unødige betalinger for borgerne.

KK har haft ordningen i et par år, og har fornuftige erfaringer med ordningen, idet der nævnes, at flere af pladserne ikke benyttes af beboerne i aften/natte timerne, da mange er i tvivl om de må parkere på den reserveret plads. Det skal også nævnes, at KK er en indpendlingskommune, hvor FK er en udpendlingskommune. Det betyder, at på Frederiksberg, der køre flere beboer ud af kommunen på hverdage end der kommer ind, hvor KK er det omvendt.

Det er muligt at reservere parkeringspladser til håndværkerbiler, såfremt der er et politisk ønske om det. Der er afsat 100.000 kr. i forbindelse med Budget 24, hvilket svarer til ca. 8-10 parkeringspladser, idet prisen afhænger af det konkrete sted og hvad der rent anlægsmæssigt skal til for at etablere pladsen. Forvaltningen vil i givet fald foreslå, at der etableres 8-10 pladser i distrikt 6 og 9, hvor belægningsgraden er højest i dagtimerne. Dette vil kunne afholdes indenfor det afsatte budget.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der er hjemmel til etablering af parkeringspladser reserveret til håndværkere. Forvaltningen vurderer dog, at der ikke er et behov herfor, idet belægningsgraderne med den nye parkeringsordning er faldet, og det er således forvaltningens anbefaling, at der ikke reserveres pladser til biler på gule plader. Såfremt det alligevel besluttes at reservere parkeringspladser vurderer forvaltningen, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at etablere 8-10 reserverede pladser i distrikt 6 og 9, hvor belægningsgraden er højest i dagtimerne.

Økonomi

Der er afsat 100.000 kr. i Budget 24 til etablering af reserveret pladser til håndværkerbiler. Såfremt der ikke reserveres parkeringspladser foreslår forvaltningen, at midlerne overgår til finansiering af skilte og optimering af parkeringspladser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Historik

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 15. april 2024, pkt. 50:

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 15. april 2024, pkt. 50:

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller, at der ikke reserveres parkeringspladser til gul-pladebiler som f.eks. håndværkerbiler.

Bilag

Belægningsgrad

Punkt 153: Selskabsmæssig organisering af I/S Amager Ressourcecenter (ARC)

00.17.20-A00-1-15

Resume

Som følge af lovændringer og krav om udskillelse af affaldsenergianlæg i særskilte kapitalselskaber mv. skal der tages stilling til vedtægtsændring for I/S Amager Ressourcecenter, kapitalforhøjelse samt vedtægter og garantistillelse vedrørende ARC Affaldsenergi A/S.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at godkende vedtægtsændring inkl. tillæg til vedtægt for I/S Amager Ressourcecenter, jf. bilag 1 og 2,
2. at godkende, at I/S ARC senest den 31. december 2024 foretager en kapitalforhøjelse baseret på den endelige åbningsbalance pr. 31. december 2024 ved indskud af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser vedrørende affaldsforbrændingsaktiviteterne enten via ARC Holding A/S eller direkte i det 100 % ejede datterselskab ARC Affaldsenergi A/S,
3. at vedtægter mv. for ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S tages til efterretning, jf. bilag 3,
4. at godkende vedtægtsændring for ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S, som indebærer regler om eksterne bestyrelsesmedlemmer, herunder formand, samt forøgelse af antallet af bestyrelsesmedlemmer fra 6 til 8. Ændringen træder i kraft, når de eksterne bestyrelsesmedlemmer udpeges,
5. at godkende garantistillelse mod -provision vedr. gæld, der overdrages fra I/S ARC til ARC Affaldsenergi A/S, jf. bilag 4,
6. at forvaltningen bemyndiges til at fastsætte satsen for garantiprovision for de lån, der søges overdraget jf. bilag 4.
7. at det tages til efterretning, at etablering af ARC Serviceselskab A/S afventer og genbesøges, når der foreligger afklaring omkring momsproblematik.

Sagen behandles sideløbende i ARCs andre ejerkommuner, det vil sige Dragør Kommune, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune og Tårnby Kommune, og er under forudsætning af godkendelse i alle fem.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at godkende vedtægtsændring inkl. tillæg til vedtægt for I/S Amager Ressourcecenter, jf. bilag 1 og 2,
2. at godkende, at I/S ARC senest den 31. december 2024 foretager en kapitalforhøjelse baseret på den endelige åbningsbalance pr. 31. december 2024 ved indskud af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser vedrørende affaldsforbrændingsaktiviteterne enten via ARC Holding A/S eller direkte i det 100 % ejede datterselskab ARC Affaldsenergi A/S,
3. at vedtægter mv. for ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S tages til efterretning, jf. bilag 3,
4. at godkende vedtægtsændring for ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S, som indebærer regler om eksterne bestyrelsesmedlemmer, herunder formand, samt forøgelse af antallet af bestyrelsesmedlemmer fra 6 til 8. Ændringen træder i kraft, når de eksterne bestyrelsesmedlemmer udpeges,
5. at godkende garantistillelse mod -provision vedr. gæld, der overdrages fra I/S ARC til ARC Affaldsenergi A/S, jf. bilag 4,
6. at forvaltningen bemyndiges til at fastsætte satsen for garantiprovision for de lån, der søges overdraget jf. bilag 4.
7. at det tages til efterretning, at etablering af ARC Serviceselskab A/S afventer og genbesøges når der foreligger afklaring omkring momsproblematik.

Sagen behandles sideløbende i ARCs andre ejerkommuner, det vil sige Dragør Kommune, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune og Tårnby Kommune og er under forudsætning af godkendelse i alle fem. ejerkommuner.

Sagsfremstilling

Problemstilling

Lovændringer i miljøbeskyttelsesloven, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven indebærer, at affaldsforbrændingsanlæg fra den 1. januar 2025 skal være udskilt i kapitalselskaber (aktieselskaber eller anpartsselskaber) og adskilt fra andre aktiviteter på affaldsområdet. Desuden skal kommunerne konkurrenceudsætte forbrænding af borgernes restaffald med virkning fra senest den 1. juli 2025.

Kommunalbestyrelsen godkendte på mødet den 27. maj 2024, at ARC's selskabsmæssige organisering ændres til "minimumsmodel med serviceselskab". På den baggrund skal ejerkommunerne godkende vedtægtsændringer og kapitalforhøjelse mv. ultimativt i Affaldsforbrænding A/S samt garantistillelse for gæld.

Der er fortsat ikke viden om status og tidsplan for udmøntning af aftalen i Folketinget fra den 30. august 2022 om selskabsgørelse af "øvrige affaldsydelser".

Endvidere har det vist sig, at stiftelse af Serviceselskab A/S ikke kan anbefales på nuværende tidspunkt.

Løsning

Fra I/S ARC's bestyrelse er modtaget henvendelse om ejerkommunernes godkendelse af vedtægtsændringer og tillæg til vedtægt for I/S ARC, kapitalforhøjelse og udpegning af bestyrelsesmedlemmer til valg på generalforsamlingen i datterselskaber og garantistillelse for gælden vedr. affaldsforbrændingsanlægget.

Ændringer af vedtægten for I/S ARC

Ændringer af interessentskabets vedtægter er nødvendige på grund af lovkravet om selskabsgørelse af affaldsforbrændingsanlæg. Ændringerne af vedtægten har været drøftet på kommunaldirektørniveau og i borgmesterkredsen. Vedtægtens formålsbestemmelse tilpasses lovens krav om kommunernes udbudspligt af forbrændingsegnet affald, jf. bilag 1. Bestemmelsen om mængdebegrænsning på importaffald ophæves og erstattes som beskrevet nedenfor. Bestemmelsen om B-takst ophæves, idet behandlingsprisen fremadrettet vil være markedspris efter udbud. Endelig tilpasses vedtægtens formuleringer til kønsneutral sprogbrug. Der er ingen ændringer for så vidt angår bestyrelsessammensætning i interessentskabet.

Nyt tillæg til vedtægten for I/S ARC

Der indføres i vedtægten en bestemmelse om, at der i et tillæg til vedtægten kan fastsættes nærmere regler om styringen i datterselskaber, herunder udpegning af bestyrelsesmedlemmer mv. Tillægget er vedlagt som bilag 2, og omhandler udvidelse af bestyrelsen i interessentskabets datterselskab med yderligere to eksterne uafhængige medlemmer. I tillægget til vedtægt beskrives en procedure for udpegning af de to eksterne medlemmer af bestyrelsen, hvor den ene skal være formand, som udpeges endeligt af Københavns Kommune, når der er opnået kvalificeret (mindst tre kommuner udover Københavns Kommune) enighed blandt ejerkommunerne. Af hensyn til tiltrækning af kandidater og smidig proces for udpegning, opfordres der til, at ejerkommunernes kommunalbestyrelser, i forbindelse med godkendelse af kommende vedtægtsændring fra ARC Affaldsenergi A/S, overlader drøftelse af kandidater til borgmestrene, inden udpegningen af de to eksterne medlemmer af bestyrelsen indstilles til Borgerrepræsentationen i København.

I tillægget indgår en forpligtelse til at sikre, at datterselskabet ARC Affaldsenergi A/S inden for rammerne af, hvad der efter lovgivningen og af hensyn til datterselskabets økonomi på kort og lang sigt er muligt, skal lægge vægt på hensynet til klima og miljø ved driften af datterselskabets affaldsforbrændingsaktiviteter. Desuden forpligtes ARC Affaldsenergi A/S til at byde på ejerkredsens udbud af affald til forbrænding.

Stiftelse af aktieselskab

Af praktiske årsager er datterselskaberne ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S stiftet af I/S ARC i juli måned 2024, med interim bestyrelse, standardvedtægt og minimumskapital. Interim bestyrelsen fortsætter indtil ny bestyrelse er udpeget i henhold til processen beskrevet i bilag 2, hvilket sker inden årets udgang – dog ikke for så vidt angår de eksterne bestyrelsesmedlemmer, jf. indstillingspunkt 3. Med denne sag godkendes efter anmodning fra bestyrelsen for I/S ARC en kapitalforhøjelse i datterselskaberne. Til orientering er vedlagt nye vedtægter, udkast til vurderingsberetning fra revisor om mindsteværdien af de indskudte aktiver samt udkast til åbningsbalance, jf. bilag 3 og bilag 5.

Lånegaranti

Ligeledes er der fra ARC modtaget anmodning om, at ejerkommunerne, mod markeds-mæssig provision, garanterer for ARC Affaldsenergis A/S' gæld, jf. bilag 4. Ejerkommunerne hæfter i forvejen pro rata efter indbyggertal på det tidspunkt, hvor lånene blev stiftet for gælden til affaldsenergiaktiviteterne, som i dag ligger i I/S ARC. Der er således ikke tale om at ejerkommunerne påtager sig en beløbsmæssig højere hæftelse. Kravet om provision er lovbestemt og provisionens størrelse fastlægges af ejerkommunernes forvaltninger. Københavns Kommune kommer med forslag til fælles provisionssats.

Den selskabsmæssige organisering

På mødet den 27. maj 2024 godkendte kommunalbestyrelsen, at der udover ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S skulle stiftes et ARC Serviceselskab A/S, hvortil alle medarbejdere skulle overføres. Det har efterfølgende vist sig, at der er risiko for, at ydelser fra ARC Serviceselskab A/S til I/S ARC skal pålægges moms, som ikke kan afløftes i I/S ARC og derfor må viderefaktureres til borgerne som en ekstraomkostning på 25 %. På den baggrund indstilles det, at etablering af

ARC Serviceselskab A/S afventer afklaring og at alene medarbejdere, der beskæftiger sig med driften af affaldsforbrændingsanlægget overføres til ARC Affaldsenergi A/S, mens alle øvrige medarbejder forbliver i I/S ARC.

Videre proces

Når kommunalbestyrelserne og Borgerrepræsentationen i alle ejerkommuner har godkendt indstillingen, påbegyndes søgeproces for eksterne uafhængige bestyrelsesmedlemmer til ARC Affaldsenergi A/S, herunder formand. Når der er opnået enighed om kandidat imellem ejerkommunerne, indstilles vedkommende til udpegning af Borgerrepræsentationen.

Generalforsamlinger i A/S'erne gennemføres med kapitalforhøjelse, ændring af vedtægter samt valg af bestyrelsesmedlemmer inden udgangen af 2024. Reglerne i vedtægterne for ARC Holding A/S og ARC Affaldsenergi A/S om eksterne bestyrelsesmedlemmer indføres først ved en vedtægtsændring, når kommunerne er klar til at udpege eksterne bestyrelsesmedlemmer, herunder formanden for selskaberne. Det betyder, at indtil da vil bestyrelserne i de to selskaber fra udgangen af året udgøres af de 6 personer, som kommunerne i medfør af punkt 2.1.1 i tillægget til vedtægt for I/S ARC har udpeget, hvoriblandt der også udpeges en formand, som kommunerne er enige om.

Ejerkommunernes skal fastlægge en markedskonform garantiprovision, som ARC Affaldsenergi A/S skal betale til ejerkommunerne for de lån, som kommunerne garanterer for. Der pågår stadig undersøgelser og afdækningen af, hvordan den endelige stats for provisionen skal fastlægges. Forvaltningen søger derfor bemyndigelse til at fastsætte satsen, når disse undersøgelser er afsluttet.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at den foreslåede model lever op til lovkravet om at udskille affaldsforbrændingsanlægget i et separat selskab. Valg af en anden løsning vil medføre, at sagen skal drøftes igen mellem ejerkommunerne, før der kan træffes endelig beslutning. Det vil formentligt betyde, at lovkravet om selskabsudskillelse af affaldsforbrændingsanlægget inden 1. januar 2025 ikke kan overholdes.

Økonomi

Frederiksberg kommune skal fremadrettet opkræve garantiprovision for den del af ARCs gæld, som kommunen hæfter for. Det vil medføre en årlig indtægt for kommunekassen fra 2025 og frem. Satsen for garantiprovision skal være markedskonform. Der pågår fortsat afklaring af, hvad den præcise stats skal fastlægges til. Forvaltningen anmoder derfor om bemyndigelse til at fastlægges satsen, når afklaringen med de andre ejerkommuner er færdiggjort. De bevillingsmæssige konsekvenser vil blive indarbejdet i 1. forventede regnskab 2025.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 Ny vedtægt for I_S ARC med ændringsmarkering

Bilag 2 Tillæg til vedtægt for I_S ARC vedr. styring af datterselskaber mv.

Bilag 3 Vedtægter for ARC Holding A_S og ARC Affaldsenergi A_S

Bilag 4 Oversigt over lån, der overtages og garanteres for

Bilag 5 Vurderingsberetning samt udkast til åbningsbalance

Punkt 154: Orientering om uheldsstatistik 2023

05.00.00-A00-2-24

Resume

Udvalget præsenteres med denne sag for den årlige uheldsstatistik for 2023. Selvom der er sket en marginal stigning i antallet af uheld, er det ikke i en bekymrende grad. Samtidig er der ikke nogle lokationer, som er særligt belastet af uheld. Årsrapporten giver derfor ikke anledning til en ændring af indsatsen. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog afrapporteringen om uheldsstatistik 2023 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at afrapporteringen om uheldsstatistik 2023 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalget præsenteres med denne sag for den årlige uheldsstatistik for året 2023.

Frederiksberg Kommune udgiver hvert år en årsrapport med data over de trafikulykker, der er sket i det forgange år. Vedlagte årsrapporten jf. bilag 1 er en overordnet gennemgang af de væsentligste resultater og konklusioner fra år 2023, men går ikke i dybden med de enkelte ulykker. Datagrundlaget for rapporten er de ulykker, der officielt er registreret, hvor politiet har været til stede og optaget rapport. I politiets rapporter er der information om vejforhold, vejrforhold, lys, selve hændelsesforløbet og de involverede personer m.v. Rapporterne indeholder dog ikke en egentlig årsag til ulykken.

Frederiksberg Kommune har tilsluttet sig den nationale målsætning om, at der ved udgangen af 2030, som minimum, skal være sket en halvering i antallet af alvorligt tilskadekomne med udgangspunkt i gennemsnittet for årene 2018-2020. Det betyder, at der i 2030 maksimalt må være 15 alvorligt tilskadekomne og ingen dræbte. I 2023 var der i alt 24 alvorligt tilskadekomne på Frederiksberg.

Det er alment kendt, at der findes et stort antal ulykker - et såkaldt mørketal - som ikke bliver registreret i et officielt register. Vejmyndighederne arbejder på at få kendskab til disse ulykker, så datagrundlaget til ulykkesstatistikkerne fremover kan blive endnu bedre. Derved vil vejmyndighederne også få et væsentligt bedre og mere omfattende grundlag at prioritere indsatserne ud fra, således at både sikkerheden og trygheden kan forbedres.

Overordnet set, er det primært cyklister, der kommer til skade i trafikken på Frederiksberg, idet de udgør ca. 60% af alle tilskadekomne. Hvis antallet af tilskadekomne skal reduceres, bør de kommende indsatser derfor have fokus på netop ulykker med cyklister involveret. Ulykker med cyklister sker både ved ligeudkørsel, imellem cykler og ved svingmanøvrer. Det bemærkes, at der ikke er nogen kryds, hvori der har været en stigning i antallet af uheld, som giver anledning til øget opmærksomhed.

Det bemærkes, at ældre borgere (60+) er overrepræsenteret i de tilskadekomne i ulykkesstatistikken. De udgjorde omkring 1/3 af de samlede tilskadekomne, mens aldersgruppen udgør omkring 1/6 af befolkningen i kommunen. De ældre som kom til skade var hovedsagdeligt fodgængere. Det vurderes, at de ældre er mere udsatte fordi deres fysik er mindre god end andre borgere. De kommer derfor oftere til skade ved mindre ulykker, hvor andre aldersgrupper ville være udskadte.

Forvaltningens vurdering

Årets rapport giver ikke anledning til en ændring i indsatsen. Der er sket en marginal stigning i antallet af uheld, men ikke i en bekymrende grad. Samtidig er der ikke nogle lokationer, som er særligt belastede af uheld. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der løbende skal arbejdes med trafiksikkerhed for at opnå målsætningen i 2030. Særligt skal der arbejdes med sikkerheden for bløde trafikanter.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Uheldsstatistik 2023 - rapport

Punkt 155: Orientering om graffitimåling 2024

05.07.01-G01-62-24

Resume

Forvaltningen har indtil videre hvert år fået gennemført en graffitimåling for at registrere niveauet af graffiti i byrummet. Denne sag orienterer om resultatet fra den 19. måling, foretaget i 2024. Der er sket et fald på 5 % i registreret graffiti sammenlignet med målingen i 2023. De mest udbredte graffiti typer er fortsat klistermærker og tags (mindre underskrifter). Der er sket et fald i antallet af registrerede klistermærker på 6 %. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om graffitimåling for 2024 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om graffitimåling for 2024 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltningen fører dagligt tilsyn med graffiti i byrummet på både kommunal og privat ejendom. Graffiti på kommunens byudstyr afrenses af Frederiksberg Gartner- og Vejservice. Når forvaltningen konstaterer graffiti på privat ejendom, kontakter forvaltningen ejeren med en opfordring til at få graffiti fjernet. Fjernelsen er ejernes ansvar, og kommunen har ikke hjemmel til at pålægge, at graffiti bliver fjernet.

Forvaltningen registrerer også graffiti på forsyningskabe og lignende og indmelder dette til ejerne. Der har gennem de seneste år været et øget fokus på forsyningskabe og en øget dialog med ejerne heraf.

Forvaltningen har siden efteråret 2012 fået foretaget graffitimålinger. Som følge af budget 2025 udføres målingerne fremadrettet hvert andet år. Målingerne bruges til at få overblik over udviklingen i mængden af graffiti, så afrensningsressourcerne kan prioriteres bedst muligt.

Denne 19. måling er udført i uge 14 (april) 2024, samme uge som i 2023. Rapporten for 2024 er vedlagt som bilag.

Optællingsmetode

Der er udvalgt seks ruter af hver én kilometers længde, hvor begge sider af vejen optælles. Det betyder, at der optælles to kilometer facade/byudstyr på hver rute. Ruterne er udvalgt efter en række kriterier, herunder blandt andet geografi, mere og mindre graffiti belastede områder samt i hvor høj grad graffiti vil blive bemærket af forbipasserende.

Målingerne giver et øjebliksbillede, og der kan derfor være faktorer fra år til år, der påvirker resultatet, f.eks. om optællerne kommer umiddelbart efter, der er sket nedrensning, eller hvordan vejret har været de seneste par uger.

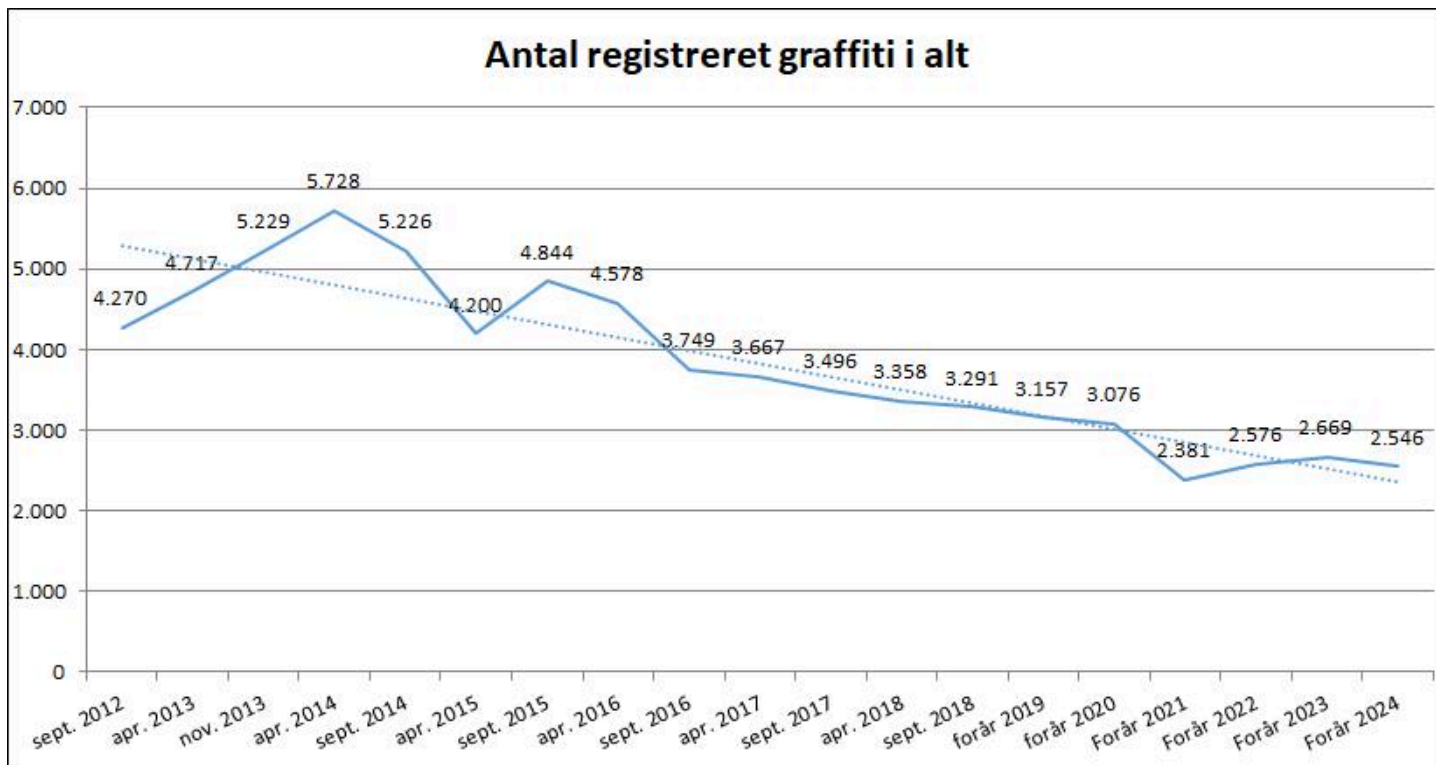
Al graffiti registreres på ruten, det vil sige både graffiti på kommunalt byudstyr, på privat ejendom samt f.eks. på forsyningskabe og reklamebærende byudstyr. I optællingen skelnes der ikke mellem kommunal og privat ejendom/udstyr.

I rapporten vises ændringerne i procent. Da de absolutte tal er forholdsvis lave, kan små ændringer virke som store udsving, når de angives procentvis.

Målingens resultater

Det samlede optalte graffitiudtryk er faldet med 5 % fra 2023 til 2024. Der er i alt registreret 2.565 graffitiudtryk på de seks ruter i årets måling.

Grafen herunder viser udviklingen siden første måling:

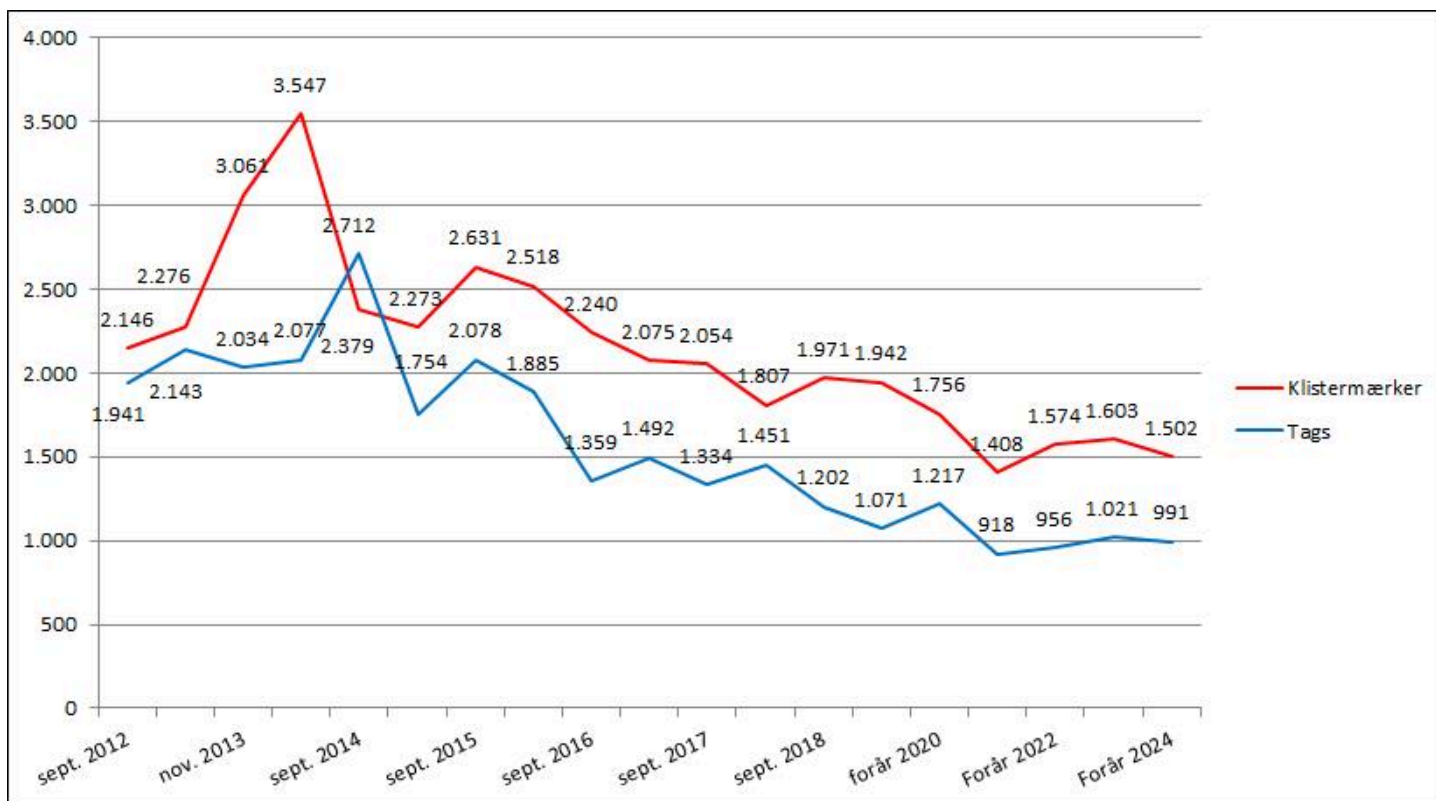
Det store fald i 2021 skyldes sandsynligvis nedlukningen ifm. Covid-19 pandemien.

De to mest udbredte graffitiudtryk er klistermærker, der udgør 59 % af de optalte udtryk, og tags (mindre 'underskrifter'), der udgør 39 % af de optalte udtryk. Til sammen udgør de 98 % af graffitiudtrykkene. Det er samme billede som de seneste tre år.

I denne måling er antallet af registrerede klistermærker faldet med 6 %. I 2023 var der en stigning i antallet af klistermærker på ca. 2 %.

Når en politisk sag, en fodboldkamp eller lignende har stort fokus i medierne, oplever forvaltningen en stigning i mængden af graffiti, herunder også klistermærker.

Grafen herunder viser udviklingen i optalte klistermærker og tags siden første måling:

Fra 2023 er der i rapporten skelnet mellem forsyningsskabe, byudstyr og andet (bygninger mm.). I år viser målingen, at den dominerende graffiti type på byudstyret er klistermærker, ligesom det også var sidste år. I år udgør klistermærker 72 % af det optalte graffiti på byudstyret. På forsyningsskabene er tags (mindre 'underskrifter') den dominerende graffiti type med 55%. Det er samme billede som i 2023.

Fokus på rute 2 og 4 har haft effekt

Der har været et særligt fokus på rute 4 i 2023 efter sidste års måling, hvor der blev registreret en høj andel af graffiti på denne rute. Dette fokus ser ud til at have haft effekt. De optalte graffitiudtryk på denne rute er faldet med 10 %. Rute 4 er imidlertid stadig den rute med flest graffitiudtryk i målingen og vil fortsat have forvaltningens bevågenhed. Forvaltningen oplever, at ejerne gør, hvad de kan for at holde det nede, men at det er en omfattende opgave. Det bemærkes, at rute 4 grænser op til Københavns Kommune.

Der har også været et fald i graffitiudtryk på 15 % på rute 2. Forvaltningen har ført øget tilsyn på rute 2 og 4. Denne indsats ser ud til at have haft effekt.

Graffitiindsatser

Forvaltningen fører dagligt tilsyn med graffiti i byrummet. Der er mange aktører i spil i forhold til at holde byrummet fri for graffiti. Det er ejeren af det udstyr eller den ejendom, som graffiti er placeret på, der er ansvarlig for at få graffiti fjernet. Der vil ved tilsyn fortsat være særlig opmærksomhed på klistermærker, ligesom der har været i 2023. Forvaltningen giver som nævnt ejerne besked om observeret graffiti og har en god, løbende dialog med aktørerne i byen. Udover indmeldinger til ejere af forsyningsskabe mv. har forvaltningen pr. 1. januar til 26. juli 2024 sendt såkaldte "graffitibreve" til 370 ejendomme med opfordring til afrensning.

Forvaltningen har i 2023 prioriteret en særlig indsats for at nedbringe mængden af klistermærker i byrummet. I de udsendte breve til private ejere har det fremgået tydeligt, at klistermærker også ønskes fjernet, og at det er en del af det tilbud, de vil modtage, hvis de benytter kommunens graffitiordning (uddybes nedenfor). Dette skyldes, at der har været tvivl hos nogle ejere om, hvorvidt kommunen forstår klistermærker som graffiti. Herudover blev der i første halvår 2024 gennemført en detailhandelsanalyse, hvor alle detailindehavere har fået en folder om graffitiordningen.

Forvaltningen vil desuden oplyse om graffitiordningen på kommunens facebookside, i FrederiksbergLIV og i nyhedsbrevet til erhvervslivet.

Graffitiordning for private

Forvaltningen har en graffitiordning, som private kan tilmelde sig. Som en del af udbuddet om graffiti fjernelse på kommunale ejendomme indgår, at private skal tilbydes en fordelagtig pris på afrensning af graffiti. I forvaltningens graffiti brev til private medsendes kontaktoplysninger, hvor de kan indhente tilbud på afrensning af graffiti. Alle tilbydes en abonnementsordning i forbindelse med afrensning af graffiti, og her vælger flere en ad hoc-løsning.

Det bemærkes, at forvaltningen kun kan opfordre til, at graffiti fjernes på privat ejendom. Der er kun få ejendomme, der intet gør for at få rensset af. Her stiger graffiti mængden løbende.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at en vedholdende og stabil indsats er nødvendig. Rapporten viser samtidig, at en fokuseret indsats har effekt, som det er tilfældet med rute 4. En mere præcis kommunikation omkring klistermærker til private ejere virker også til at have effekt og at have skabt et fokus på, at klistermærker også ønskes fjernet fra bybilledet. Det er forvaltningens oplevelse, at langt de fleste borgere og erhvervsdrivende på Frederiksberg også ønsker et pænt Frederiksberg og bidrager til forebyggelse og fjernelse af graffiti.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Graffiti måling nr. 19, forår 2024 - august version

Punkt 156: Orientering om affaldsmåling 2024

05.07.01-G01-62-24

Resume

Forvaltningen har indtil videre hvert år fået foretaget en affaldsmåling for at måle niveauet af affald på udvalgte strækninger med meget trafik og byliv. Denne sag orienterer om årets måling, der er den 18. måling. Affaldsmængden er faldet med 9 % siden forrige måling i 2023. Det er som vanligt cigaretskodder, der er den mest udbredte affaldstype. De udgør 80 % af det optalte affald. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om affaldsmåling for 2024 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om affaldsmåling for 2024 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Da Frederiksberg er en bykommune med en tæt befolkning og et højt trafikalt pres og mange mennesker i byrummet, er der behov for ekstra opmærksomhed på affaldsmængden i bybilledet. Kommunens mange busstoppesteder, stationer og opholdsarealer skaber en øget mængde affald, hvilket imødekommes med renhold, formidling og tilpasning af affaldskurvenes placering. Også de mange byggepladser, arrangementer og udeserveringer skaber affald. Her har forvaltningen et tæt samarbejde med entreprenører og virksomheder om renhold af de berørte arealer.

Frederiksberg Kommune har siden efteråret 2012 fået foretaget affaldsmålinger på seks udvalgte vejstrækninger på Frederiksberg. Det drejer sig om Nordre Fasanvej, Falkoner Allé, Gammel Kongevej, H.C. Ørsteds Vej, Finsensvej og Peter Bangs Vej. Som følge af budget 2025 udføres målingerne fremadrettet hvert andet år.

På ruterne tælles henkastet affald på en rute på 500 meter på begge sider af vejen samt 15 cm ud på kørebanen. Der medtælles pizzabakker, cigaretskod, drikkekrus, fastfoodemballage, dåser, glas, byggeaffald, madaffald, papiraffald, kapsler, hundelorte, boner/kvitteringer, plast, cigaretpakker, tændstikker, blade, grene, slikkepinde mv.

I rapporten vises ændringerne i procent. Det bemærkes, at de absolutte tal er forholdsvist lave, og at små ændringer derfor kan syne som store udsving, når de angives procentvis. Målingen er udført i april 2024.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at målingens optællingsmetode udtrykker et øjeblikbillede af affaldsmængden på de seks ruter. Den aktuelle vejsituation og andre faktorer såsom byggearbejder, arrangementer i byen, kampagneførsel mv. har således indflydelse på målingens resultater. Antallet af og udviklingen i registrerede stykker affald er altså ikke et direkte udtryk for kommunens generelle indsats for at holde Frederiksberg pæn og ren.

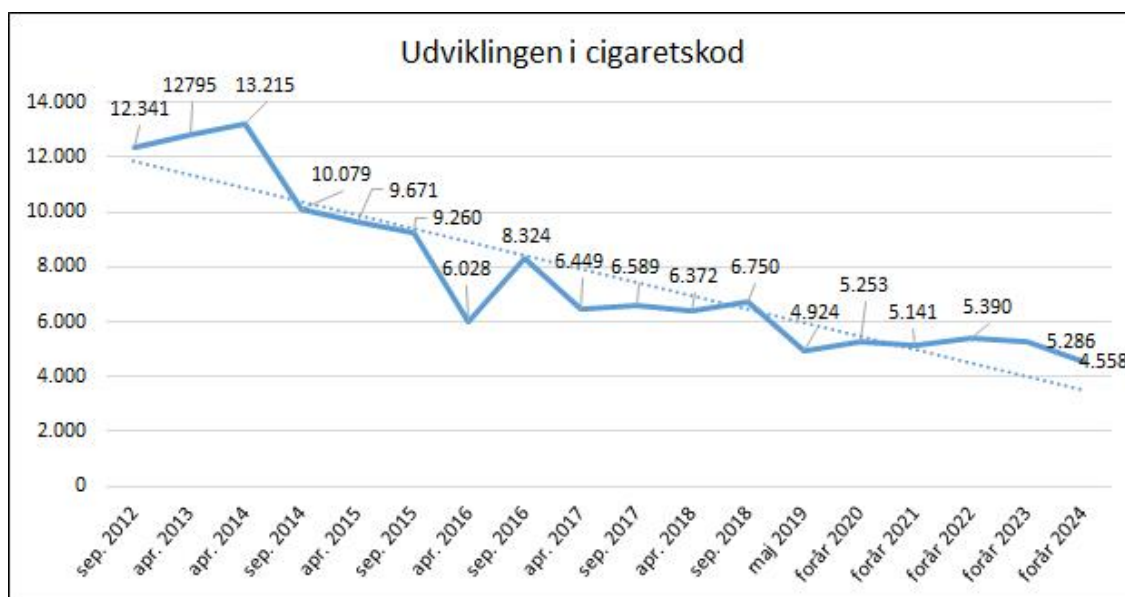
Resultatet af den nyeste måling

Antallet af registrerede stykker affald er væsentligt lavere end ved sidste måling i foråret 2023. Der er i alt registreret 569 færre stykker affald og cigaretskodder på de seks kilometer i 2024 i forhold til 2023. Det er et fald på 9 %. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller 5.665 styk. Nedenfor ses udviklingen af samlede stykker affald siden første måling.

Den aktuelle rapport er vedlagt som bilag 1.

Cigaretskodder er den mest udbredte affaldstype og udgør 80 % procent af det optalte affald, svarende til 4.558 skodder. Der er imidlertid en faldende tendens. Der er således 728 færre cigaretskodder end i 2023, svarende til et fald på 14 %. Nedenfor ses udviklingen i optalte cigaretskodder siden første måling:

Den næstmest udbredte affaldstype er papiraffald, der udgør 6 % af det samlede optalte affald. Der er sket en stigning i plastikaffald på 220%, med 291 optalte stykker plastaffald i år mod 91 stykker i 2023.

I 2023 var der meget affald på Falkonér Allé, og der har derfor været en særlig indsats på renhold her efterfølgende. I denne rapport er det optalte affald på Falkoner Allé faldet med 25%, hvilket tyder på, at indsatsen har haft en god effekt.

Der er til gengæld sket en stigning i optalt affald på Gammel Kongevej i årets måling på 12 % i forhold til sidste år. Der vil derfor være et øget fokus på renhold på Gammel Kongevej den kommende tid. På de øvrige fire veje er der sket et fald i optalt affald.

Renholdesiltag

Renholdelsesindsatsen er højt prioriteret i Frederiksberg Kommune og omfatter blandt andet daglig fjernelse af henkastet affald på kommunens veje og grønne arealer, aftenrenhold og weekendrenhold. Ordninger som aftenrenhold og weekendrenhold bidrager til, at udsatte steder såsom metrostationer, bymidten og hovedstrøg renholdes - også uden for normal arbejdstid, hvor der er mange aktiviteter i byen. Endeligt medvirker ordningen med aftenrenhold til, at renhold af byens udsatte steder er "overstået" inden morgentrafikkens begyndelse, ligesom aftenbrugerne af byrummene oplever et generelt renere Frederiksberg.

Store handelsstrøg som Falkonér Allé og Gammel Kongevej er meget trafikerede, og der genereres meget affald på sådanne typer veje. De er derfor kontinuerligt højt prioriterede i renholdelsesindsatsen, og der arbejdes også løbende med, om der kan foretages strategiske tiltag, der kan nedbringe affaldsmængderne yderligere.

Det bemærkes, at der fra 2023 er planlagt en yderligere indsats mod cigaretskod i byrummet som følge af, at kommunerne har fået DUT-midler, der er afsat til formålet (på baggrund af at cigaretproducenterne er pålagt et producentansvar og en afgift i forhold til cigaretfilter). Indsatserne med DUT-midlerne supplerer forvaltningens eksisterende arbejde for at reducere cigaretskodder i byrummet.

Forvaltningen arbejder løbende med at optimere renhold og inventar for at imødekomme den store mængde affald, herunder f. eks. om affaldskurve skal rykkes, når brugen af byen ændrer sig. Hertil bidrager også forskellige private initiativer til en renere by - f.eks. foreningen En Dråbe i Havet og Danmarks Naturfredningsforening.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at den nuværende renholdelsesordning fungerer godt, og at byen fremstår ren og pæn. Der er imidlertid behov for et kontinuerligt fokus på de store og trafikerede veje, da bylivet og affaldsmængderne her forventeligt vil ligge på et stabilt niveau. Der er et stort fokus på at reducere cigaretskodder i byrummet, og forvaltningen følger udviklingen på området inden for teknikker, redskaber mm.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Affaldsmåling Frb kommune - april 2024 nr. 18

Punkt 157: Evaluering af tekstilaffaldsordning

07.00.00-A00-2-23

Resume

Med denne sag orienteres udvalget om status på Frederiksberg Kommunes tekstilaffaldsordning, som nu har været fuldt etableret i et år. I 2023 blev der indsamlet 187 tons tekstilaffald. Af det blev 44% genbrugt, 16% genanvendt og 40% brændt. Indsamling af tekstilaffald er nyt i både EU- og national sammenhæng. Ordningen er dels udfordret af indledende problemer med forståelse af, hvad tekstilaffald er, og dels vådt tekstilaffald, som ikke egner sig til genanvendelse. Denne sag vil præsentere udvalget for de specifikke udfordringer og beskrive, hvordan forvaltningen arbejder med at løse disse fremadrettet.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog evaluering af tekstilaffaldsordning til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at evaluering af tekstilaffaldsordning tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommunes tekstilaffaldsordning har været fuldt etableret i et år. Uanset om man bor i etageejendom eller villa, skal tekstilaffald afleveres i klare poser med knude på. Borgerne skal selv anskaffe klare poser. Tekstilaffald i etageejendomme indsamles i særskilte 240 liters beholdere. Beholderne tømmes hver fjerde uge. Tekstilaffald i villaer indsamles placeret på låget af papbeholderen. Tekstilaffaldsposerne indsamles samtidig med tømning af papbeholderen hver tredje uge.

I 2023 blev der indsamlet 187 tons tekstilaffald, hvoraf 44% blev genbrugt, 16% genanvendt og 40% brændt. Ved indførelsen af ordningen oplyste forvaltningen borgerne via blandt andet e-Boks om, at ikke alt tekstilaffaldet vil kunne genanvendes. Teknologierne for mere og bedre genanvendelse bliver udviklet i takt med, at alle kommuner indsamler tekstilaffald.

Tekstilaffald til genbrug – 44% af de indsamlede mængder i 2023

Tekstilaffaldsordningen er beregnet til tekstilaffald og ikke til tekstiler, som kan genbruges. Tekstilaffald er groft sagt ødelagte, hullede eller plettede tekstiler som ikke kan bruges af andre. Tekstiler til genbrug, som er indsamlet via den kommunale tekstilaffaldsordning, går ikke tabt, idet de fordeles videre til genbrug. Den store andel af tekstiler til genbrug i den kommunale tekstilaffaldsordning vidner om, at mange bruger kommunens ordning til også at aflevere tekstiler til genbrug, selvom det ikke er hensigten.

Tekstilaffald er en helt ny type af affald, og forskellen på tekstiler til genbrug (afleveres i offentlige opstillede tøjcontainere) og tekstilaffald (afleveres i den kommunale ordning) er derfor formentlig ikke helt klar for borgerne. Budskabet i kommunens nuværende kommunikationsindsats "Stof til eftertanke" har netop til formål at gøre opmærksom på, at der er forskel på tekstiler, og at det kun er det, der er slidt op, som skal i beholderen til tekstilaffald. Se kommunikationsmateriale "Stof til eftertanke" i bilag A.

Miljøstyrelsens krav om husstands-nær indsamling af tekstilaffald gør, at det er nemmere for borgerne at aflevere alle tekstiler (både til genbrug og til genanvendelse) i den kommunale ordning fremfor at aflevere tekstiler til genbrug længere væk i de offentlig opstillede beholdere. Forvaltningen er åben overfor dialog med NGO'erne om muligheden for opsætning af flere offentlig opstillede tøjcontainere i byrummet, men har modtaget få henvendelser herom de seneste par år. Forvaltningen er ligeledes åben overfor at indgå samarbejde med NGO'erne vedrørende afhentning af tekstiler efter kommunens loppemarkeder.

Tekstilaffald til genanvendelse – 16% af de indsamlede mængder i 2023

Tekstilprodukter er komplekse og et enkelt produkt kan, foruden at have lynlåse og knapper, også bestå af flere forskellige typer fibre. Det er derfor afgørende, at der fortsat udvikles teknologiske løsninger, hvis vi i fremtiden skal kunne opnå en cirkulær økonomi inden for tekstilaffaldsområdet. Med indsamling af tekstilaffald er Frederiksberg Kommune med til at indhente vigtig data og erfaring om mængder og sammensætningen af tekstilaffald, som er nødvendigt for at udvikle nye og videreudvikle på eksisterende genanvendelsesteknologier. Derigennem er der en forventning om, at mængden af tekstilaffald der kan sendes til genanvendelse med tiden, vil stige. Derudover kan Frederiksberg Kommunes indsamling af

tekstilaffald også være med til at skabe en efterspørgsel og et marked for genanvendte tekstiler - såkaldte ”post forbruger” tekstiler.

Tekstilaffald til forbrænding – 40% af de indsamlede mængder i 2023

Den primære årsag til at 40% af tekstilaffaldet ender til forbrænding er problemer med vådt eller fugtigt tekstilaffald. Tekstiler der er enten våde eller fugtige, egner sig ikke længere til genanvendelse.

Årsager til vådt tekstilaffald

Når borgerne ikke afleverer tekstilaffald i poser, eller poserne åbnes af klunsere, risikerer tekstilet at blive vådt. Derudover kan regn på beholderne ved åbning rende ned i beholderen. Hvis beholderen ikke bliver lukket korrekt efter åbning af borgere, kan der også sive regn ind. I regnvejr vil løst tekstilaffald blive vådt ved selve tømningen på skraldevognen, og der kan trænge vand ind i skraldebilen. Vådt tekstilaffald vil hurtigt kontaminere det øvrige løse, men ellers tørre tekstilaffald undervejs.

Poser til tekstilaffald

Manglende brug af poser er kun en udfordring i etageejendomme. Det skyldes at det er let for borgerne at aflevere tekstilaffaldet i beholdere til tekstilaffald uden brug af poser. I villaer er borgerne nødsaget til at aflevere tekstilaffald i en pose, da det efterfølgende skal placeres på låget af papbeholderen.

Den mest nærliggende løsning på problemet med manglende brug af poser i etageejendomme er umiddelbart at uddele poser til tekstilaffald. Erfaringer fra forsøg i laboratedistriktet og fra andre kommuner viser dog, at udlevering af poser umiddelbart ikke øger mængden af tekstilaffald afleveret i poser. Derudover har borgerne ønsker til forskellige størrelser af poser. Det vil være en dyr løsning - blandt andet i form af løbende driftsomkostninger - hvorfor forvaltningen er tilbageholdende med at foreslå udlevering af poser som en løsning. Forvaltningen følger udviklingen på området, og indgår i fortsat sparring med andre kommuner herom.

Forvaltningens indsats fremadrettet

Ud fra ovennævnte problematikker arbejder forvaltningen særligt på at reducere mængden af vådt tekstilaffald, således at andelen af tekstilaffald til genanvendelse kan blive højere på sigt. For eksempel satte forvaltningen i foråret klistermærker på alle tekstilaffaldsbeholdere, der oplyser om, at tekstilaffald skal afleveres i klare poser. Der har ligeledes af flere omgange været opslag på Facebook med dette budskab. Indtil videre har det ikke haft nogen synlig effekt, hvorfor forvaltningen fortsat vil orientere sig om andre kommuners erfaringer med kommunikationsindsatser, der har haft positiv effekt på at ændre borgernes adfærd. Derudover arbejder forvaltningen blandt andet på placeringer af tekstilaffaldsbeholdere under tag, og på hvorvidt det er muligt at opsætte et "forhæng" på tekstilaffaldsvognen med henblik på at begrænse indtrængning af regn i ladet på skraldevognen. Forvaltningen undersøger også om indsamling af tekstilaffald kan flyttes til en anden dag i tilfælde af kraftig regn. Forvaltningen følger endelig København Kommunes forsøg med affugtning af indsamlet tekstilaffald og afventer evaluering herpå.

Nyt udbud af tekstilaffald

Magistraten godkendte efter skriftlig høring den 25. juni, at forvaltningen deltager i fællesudbud af tekstilaffald til genanvendelse med Københavns Kommune, hvor der afviges fra kommunens standard tildelingskriterie, hvor pris udgør 60% og kvalitet 40%. Tildelingskriterierne i det nuværende udbud er:

- Dokumentation og sporbarhed: 30%
- Øget kvalitet i genanvendelse: 35%
- Pris: 35%

Udbuddet blev offentliggjort i juli 2024. Det er forvaltningens vurdering, at vægtningen af kvalitet fremfor pris vil sikre en højere genanvendelsesprocent, da det bliver muligt for aftageren af tekstilaffaldet at prioritere flere ressourcer til grundigere sortering af tekstilaffaldet.

Forvaltningens vurdering

Tekstilaffald er en ny, kompliceret og særdeles sårbar affaldstype, som alle led i kæden skal lære at kende og håndtere. Forvaltningen vurderer det forventeligt, at der er udfordringer med blandt andet vådt tekstilaffald og borgernes forståelse af hvad tekstilaffald er. Forvaltningen vil arbejde på at højne genanvendelsesprocenten ved blandt andet ovennævnte tiltag i driften, kommunikationsindsats rettet mod borgerne, samt et nyt udbud af tekstilaffald.

Danmark er foregangsland i forhold til separat indsamling af tekstilaffald, og som frontløbere er vi med til at opbygge erfaring og løse de indledende udfordringer.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag A - Stof til eftertanke

Punkt 158: Beslutning om fagudvalgenes mødeplan 2025

00.01.00-A00-35-24

Resume

Med denne sag forelægges forslag til fagudvalgenes mødeplan for 2025. Forvaltningsområderne har - med udgangspunkt i den besluttede effektivisering (MAG14) i aftalen om Frederiksberg Kommunes budget for 2024 - udarbejdet mødeplanen således, at antallet af møder i det enkelte fagudvalg udgør højst 10 udvalgsaftener om året med undtagelse af Klima-, Plan- og Boligudvalget, Miljø- og Trafikudvalget og Magistraten. Møderne er fordelt på de udvalgsaftener, der er besluttet i sag om overordnet mødeplan for udvalg, Magistrat og kommunalbestyrelsen, som bliver behandlet i kommunalbestyrelsen den 26. august 2024. Udvalgene bedes godkende mødeplanen for 2025. Sagen indeholder endvidere en kort evaluering fra forvaltningens side af konceptet med højst 10 møder pr. fagudvalg pr. år.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget

1. godkender mødeplanen for 2025 og
2. tog evaluering af konceptet med maksimalt 10 møder pr. fagudvalg pr. år til efterretning.

Udvalget ønsker så vidt muligt at mødes samme dag som Klima-, Plan- og Boligudvalget, idet der er overlap mellem Miljø- og Trafikudvalget og Klima-, Plan- og Boligudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at fagudvalgene

1. godkender mødeplanen for 2025 og
2. tager evaluering af konceptet med maksimalt 10 møder pr. fagudvalg pr. år til efterretning.

Sagsfremstilling

Med denne sag forelægger forvaltningen forslag til mødeplan for fagudvalgene i 2025. Mødeplanen for 2025 er vedlagt, jf. bilag 1, og forelægges til fagudvalgenes godkendelse.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. august 2024 mødeplanen for Magistraten og kommunalbestyrelsen i 2025. Vedlagte forslag til mødeplan for fagudvalgene er udarbejdet med udgangspunkt i de fastlagte mødedatoer i den overordnede mødeplan. Ligesom mødeplanen for indeværende år fastlægges maksimalt 10 udvalgsaftener om året med undtagelse af Klima-, Plan- og Boligudvalget, Miljø- og Trafikudvalget og Magistraten. Dette sker med udgangspunkt i den besluttede effektivisering i Budget 2024 ("MAG 14 Klarere rammer og styrket prioritering af politisk betjening).

Forvaltningens evaluering af koncept med maksimalt 10 møder pr. fagudvalg pr. år

Det er forvaltningens samlede vurdering, at det nye koncept for antal møder i fagudvalgene fungerer godt både for udvalgene og forvaltningen:

1. Fastlagte datoer for de enkelte udvalgs møder for hele det kommende år har medført en markant forbedring for forvaltningens mulighed for at planlægge og tilrettelægge møder og dagsordner.
2. Færre udvalgsmøder på hovedparten af udvalgsaftenerne har givet mere tid til møderne i de enkelte udvalg, og har samtidig gjort det muligt at undgå, at mange udvalgsaftener bliver meget lange.
3. Færre møder har ikke medført udfordringer med at få behandlet sagerne i tide. Der har kun i få tilfælde været behov for ekstraordinære møder i få af udvalgene, og der har ikke været behov for flere dobbeltbehandlinger end tidligere. Dette hænger tæt sammen med, at forvaltningen med de fastlagte mødedatoer har været i stand til at planlægge møder og dagsordner, jf. punkt 1.

For 2025 kan det konstateres, at den overordnede mødeplan besluttet af kommunalbestyrelsen giver nogle udfordringer med at sprede udvalgsmøderne ud, så alle fagudvalg ikke mødes på de samme udvalgsaftener, jf. nedenfor. Samtidig kan det blive en udfordring, at sidste udvalgsaften før sommerferien 2025 ligger meget tidligt, da nogle strategisk vigtige sager erfaringsmæssigt først kan gøres klar tæt op ad sommerferien.

På den baggrund vil forvaltningen allerede i forbindelse med udarbejdelse af den overordnede mødeplan for 2026 foretage en foreløbig planlægning af de enkelte fagudvalg mødeplaner.

Fagudvalgenes mødeplan for 2025

I fastlæggelsen af fagudvalgenes mødeplan for 2025 har forvaltningen forsøgt at tilpasse udvalgsmøderne med de politiske processer i kommunen, herunder ift. store og komplekse sager, så disse har en realistisk behandlingsplan og god politisk proces. Derudover er der lagt vægt på at opnå en fordeling af udvalgsmøderne, som tager hensyn til både udvalgenes arbejde og udvalgsmedlemmerne ift. at komprimere og forkorte de enkelte mødeaftener og samtidig sikre tid til politisk drøftelse. I år har det dog vist sig vanskeligere at sprede udvalgsmøderne ud, så alle fagudvalg ikke mødes på de samme udvalgsaftener. Der vil derfor være enkelte udvalgsaftener, hvor alle fagudvalg har mødeaktivitet i forbindelse med et særligt komprimerede udvalgsrul.

Ligesom for 2024 lægger Forvaltningen i mødeplanen op til, at Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Socialudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget og Miljø- og Trafikudvalget afholder 10 møder i 2025. Ligeledes lægges op til, at Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget afholder 8 udvalgsmøder i 2025. Det foreslås endeligt, at der som udgangspunkt fastlægges 10 udvalgsmøder i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg i 2025, omend der fra gang til gang afgøres, om der er behov for udvalgsmøder eller temamøder, som er en naturlig del af dette udvalgs arbejdsmetode.

Da Klima -, Plan- og Boligudvalget og Miljø- og Trafikudvalget ikke er omfattet af den besluttede reduktion i udvalgsmøder jf. effektiviseringsforslag MAG 14, kan disse udvalg holde flere end 10 møder i 2025. Der er således indlagt tentative mødedatoer i bilag 1 (krydser i parentes), som Klima-, Plan- og Boligudvalget og Miljø- og Trafikudvalget kan benytte i løbet af året, såfremt der vurderes behov herfor.

Da fagudvalgene som udgangspunkt afholder ét møde pr. udvalgsrul, skal forvaltningen bemærke, at de fagudvalg, som har møde den sidste udvalgsaften i udvalgsrullet, ikke kan nå at få en sag behandlet i Magistraten inden kommunalbestyrelsesmødet ugen efter. For en del af disse sager vil det ikke være problematisk at udskyde behandlingen i Magistraten og kommunalbestyrelsen til næstfølgende rul, men hvis der er tale om uopsættelige sager, kan det blive nødvendigt at tilrettelægge en dobbeltbehandling ved at afholde ekstraordinært Magistratsmøde på en mødeaften, hvor der afholdes kommunalbestyrelsesmøde. Dobbeltbehandling kan alene være begrundet i forhold vedrørende den enkelte sag.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget, By- og Erhvervsstrategisk udvalg, Kultur- og Fritidsudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget og Miljø- og Trafikudvalget.

Bilag

Bilag 1 Mødeplan 2025

Punkt 159: Godkendelse af klimatilpasningsprojekt på Hattensens Allé m.fl.

05.01.00-P20-12-24

Resume

Med denne sag fremlægges klimatilpasningsprojekt på vejene Hattensens Allé, Laurids Bings Allé og Carl Feilbergs Vej til udvalgets godkendelse. Projektet har til formål at reducere oversvømmelserne i området ved at forsinke regnvandet i underjordiske magasiner. Forvaltningen vurderer, at klimatilpasningsprojektet vil kunne aflaste området ved Hattensens Allé, Carl Feilbergs Vej og Laurids Bings Allé samt fælleskloakken i området samt understøtte en forbedring af af områdets biodiversitet.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at projektforslaget for Hattensens Allé m.fl. godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at projektforslaget for Hattensens Allé m.fl. godkendes.

Sagsfremstilling

Klimatilpasningsprojektet for Hattensens Allé m.fl. er et delprojekt i Frederiksberg Kommunes ambition om senest i 2036 at være klar til at håndtere de udfordringer med regnvand og skybrud, som klimaforandringerne forårsager.

Klimatilpasningsprojektet omhandler vejene Hattensens Allé, Carl Feilbergs Vej og Laurids Bings Allé fsva. den del af vejene, der er beliggende på den vestlige side af Dalgas Boulevard. Hovedgrebene er underjordiske magasiner til forsinkelse af regnvand, som placeres i det grønne areal, der omkranses af Carl Feilbergs Vej og Laurids Bings Allé samt et underjordisk magasin i Carl Feilbergs Vej mod krydset med Hattensens Allé. Projektet er gengivet i bilag 1 og 2.

I projektet er der arbejdet med at forbedre brugsværdien og biodiversitet på det grønne areal omkranset af Carl Feilbergs Vej og Laurids Bings Allé. Der er arbejdet med at åbne arealet mere, da arealet i dag fremstår aflukket, slidt og ikke indbyder til ophold. Der er indløbet flere borgerønsker om at åbne arealet ved fysisk at fjerne den eksisterende låge og reducere højden af bøjehækken. Der foreslås to nye åbninger i hækken, så der er i alt tre åbninger. Udover dette er der arbejdet med at forbedre opholdsmuligheder ved at etablere bænke og lave et bed med stauder og urter samt lav beplantning langs en del af kanten af arealet.

I forbindelse med budgetforhandlingerne er der stillet spørgsmål til mulighed for at etablere hundegård i det grønne areal. Af hensyn til borgerønskerne om et åbent areal er det i projektforslaget fastholdt at åbne arealet og nedlægge den eksisterende låge.

I udarbejdelsen af projektforslaget er det undersøgt, hvor magasinerne kan placeres. Det er svært at placere magasinerne i vejene å grund af de mange ledninger, der er i vejen. Derfor er der arbejdet med en løsning, hvor magasinerne placeres i det grønne areal, da der her ikke er ledninger, og arealet har en åben græsplæne i midten.

I forbindelse med projektet er der udarbejdet et trænotat, som er vedlagt som bilag 3. Træet, der er placeret i den vestlige side af det grønne areal og markeret med nr. 9 i trænotatet er siden fældet af sikkerhedshensyn. Fældningen blev udført i slutningen af september måned. Ved at placere regnvandsmagasinerne i den vestlige side hvor træet stod, skånes de andre eksisterende træers rødder. Det fældede træs stamme og grene placeres i arealet som kvashegn og stamme. Der plantes i alt fire nye træer på det grønne areal.

I området ændres der ikke på den eksisterende bilparkering, da der ikke ændres på vejenes udformning.

Borgerinddragelse

Borgerne er blevet inviteret til at komme med deres input. Tilbagemeldingerne kan ses i bilag 4 og 5. Følgende aktiviteter er afholdt:

- Idé- og informationsmøde den 17. maj 2023
- Plancher og spørgeskort i perioden 17. maj til 15. juni 2023
- Borgermøde med plancher af fire visualiseringer den 30. maj 2024

Invitationer til møderne og status på projekterne i området er sendt ud til knap 1.200 personer og foreninger i nærområdet.

Forvaltningen har i forbindelse med borgermøderne modtaget en række ideer, som er blevet indarbejdet i projektforslaget.

Ved begge møder var der en positiv stemning. En stor del af borgernes input omhandlede det grønne areal ved Carl Feilbergs Vej, hvor flere ønskede at få lågen fjernet og arealet åbnet, så det kunne bruges af flere. Der var også en del input i forhold til de trafikale forhold omkring Borgmester Godskesens Plads. Input er forsøgt indarbejdet i projektforslaget, og input om større trafikale ønsker er givet videre til forvaltningens trafikplanlæggere med henblik på det generelle arbejde med trafiksikkerhed og hastighedsdæmpning.

Ved behandling af projektforslaget for Borgmester Godskesens Plads på Trafik- og Miljøudvalget den 16. september 2024 blev det besluttet, at der skal udføres en officiel høring om projektet på kommunens høringsportal. Projektet for Hattensen Allé m.fl. vil indgå i denne høring, da det er beliggende i samme område. Projekterne vil, hvis der er væsentlige indsigelser, blive forelagt Udvalget.

Tidsplan

Det forventes, at projekt kan gå i anlæg medio 2025, og at anlægsarbejdet vil pågå til medio 2026. Anlægsarbejdet på vejene koordineres med anlægsarbejdet for klimatilpasningsprojektet på Borgmester Godskesens Plads. De to projekter er ikke afhængige af hinanden, men er udarbejdet sammen, da de begge er placeret i det samme boligområde jf. særskilt sag.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at klimatilpasningsprojektet vil kunne aflaste området ved Hattensens Allé, Carl Feilbergs Vej og Laurids Bings Allé samt fælleskloakken i området – og derved understøtte kommunens indsats for at gøre Frederiksberg mere klimarobust. Derudover understøtter projektet en forbedring af områdets biodiversitet ved at forbedre levesteder for insekter med en mere varieret beplantning og genbrug af det fældede træ til bl.a. bosted for insekter og fugle.

Økonomi

Sagen i sig selv har ingen økonomiske konsekvenser. Midler til projektering og anlæg af klimatilpasningsprojektet Hattensens Allé m.fl. er tidligere bevilliget i forbindelse med godkendelsen af skybrudspakke 2023 (tiltrådt af Kommunalbestyrelsen på møde den 5. december 2022). Efterfølgende er projekterne samlet i ét projekt i forbindelse med 1. revision af skybrudspakken for 2023, som Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 15. maj 2023.

Det samlede projekt vurderes at koste 16,255 mio. kr. Heraf finansieres 14,024 kr. mio. kr. af takstfinansierede midler og 2,231 mio. kr. af skattefinansierede midler.

Den hydrauliske drift kan holdes inden for det allerede afsatte budget, som finansieres af Frederiksberg Forsyning. Det er vurderet, at der vil være en øget afledt skattedrift på 22.000 kr. pr. år. Til drift og vedligehold af det grønne areal ved Carl Feilbergs Vej. Denne drift vil blive udmøntet fra den betingede bevilling til implementering af klimatilpasningsprojekter i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Plan, tværsnit og beskrivelse af plads ved Carls Feilbergs Vej

Bilag 2 - Plan af Hattensen Allé

Bilag 3 - Trænotat

Bilag 4 - Indkommende idekort og mails

Bilag 5 - Opsamling og input fra borgermøde den 30.05.2024

Punkt 160: Udvikling af Frederiksberg Hospital - anlæg af første del af den centrale park

01.00.05-P00-22-15

Resume

Kommunalbestyrelsen vedtog med Budget 2025 at afsætte midler til anlæg af første del af den centrale park, der skal være i det nye bykvarter på hospitalsgrunden. Med denne sag anmodes om anlægsbevilling til projektet ved Miljø- og Trafikudvalget og By- og Erhvervsstrategisk udvalg får forelagt tidsplan for projektet samt information om den tilhørende borgerdialog til projektet med henblik på, at disse tages til efterretning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller, at der bevilges 4,9 mio. kr. til anlæg af første del af den centrale park på Frederiksberg Hospital, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2025.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, at sagen tages til efterretning.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Miljø- og Trafikudvalget,

at der bevilges 4,9 mio. kr. til anlæg af første del af den centrale park på Frederiksberg Hospital, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2025.

Sagsfremstilling

I udviklingsplan for Frederiksberg Hospital 'Gro det nye af det gamle' er et af hovedgrebene anlæg af en stor central park, som kan blive en destination for hele Frederiksberg. De mange eksisterende træer i området vil give parken dens primære beplantningsstruktur, så udtrykket med store og karakterfulde træer sikres fra starten. Den centrale park bliver stor nok til at rumme både LIV og RO og vil som et stort grønt hjerte blive det nye bykvarters naturlige centrum.

Som en del af det nye tillæg til den oprindelige købsaftale mellem Region Hovedstaden og Frederiksberg Kommune, bliver det muligt at arealet til ca. halvdelen af nye centrale park kan frigives fra Region Hovedstaden til Frederiksberg Kommune allerede fra 2025. Dette gør det muligt at anlægge ca. halvdelen af den planlagte centrale park allerede i 2025.

Der er i Budget 2025 afsat 4,9 mio. kr. til etablering af den første halvdel af parken. Processen for design og borgerdialog for den nye park forankres i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg for at sikre sammenhæng med udviklingsplanen.

Anlæg af parkens første halvdel vil ikke være et midlertidigt anlæg, da den vil udgøre en slags modning af den kommende park - en fase A, der vil bygge på mange eksisterende og blivende elementer. Anlæg af parkens første halvdel skal således ses som en forhåndsinvestering i den endelige park.

Tidsplan og proces for anlæg af parken

Der er i samarbejde med landskabsrådgiver EFFEKT, som har udviklet ideen om den centrale park, igangsat en afklaring af relevante forudsætninger, herunder en skitse til programmering baseret på det, der er beskrevet i udviklingsplanen om en park med plads til både LIV og RO. Der er endvidere udarbejdet en tidsplan for projektering, udbud og anlæg af parken jf. nedenfor.

- November: Forundersøgelser og materiale til borgerdialog.
- Ultimo november: Politisk godkendelse af ramme for og materiale til borgerdialog.
- December/Januar: Forslagsfase, Borger- og aktørdialog.
- Januar/februar: Politisk godkendelse af projektforslag forud for igangsætning af udbud
- Februar-April: Udbudsprojekt og indhentning af tilbud
- Maj-Oktober: Anlægsfase

Hovedprogrammet for den nye park er fastlagt i udviklingsplanen, hvor det fremgår, at der i parken skal være plads til både liv og ro. Parken omkranses af en aktiv 'kant', som understøttes af det, der kommer til at foregå inde i bygningerne. Samtidig skabes en rolig midte i parken med fredelige grønne lommer, hvori man kan slå sig ned.

Programmet med liv og ro sætter - sammen med udviklingsplanens grønne strategi om, at biofaktor og biodiversitet skal øges med en mere naturnær og varieret beplantning - rammerne for både aktiviteterne og udtrykket i den nye park. I udviklingsplanen slås flere temaer for livet i parken an: ophold, leg, samvær og læring. Inde i parken vil der være mindre delområder, der kan programmeres til disse forskellige aktiviteter.

Udgifter til anlæg af parken omfatter forberedende arbejder, bearbejdning af terræn, beplantning, belægning, belysning, inventar og rådgivervydelse. Derudover vil der være afledte driftsomkostninger til pleje og vedligehold af parken. Se skemaer i økonomiafsnittet.

Borgerdialog

Hidtil har der gennem arbejdet med udvikling af Frederiksberg Hospital været en løbende dialog med borgerne. I den kommende forslagsfase foreslås det, at der tilrettelægges en borger- og aktørdialog, hvor borgere og aktører inviteres til at komme med input til programmering af delområderne - f.eks. hvor meget vægt, der skal lægges på de forskellige aktiviteter og hvordan de skal tilgodeses forskellige målgrupper.

Hvis By- og Erhvervsstrategisk udvalg på møde d. 28. oktober træffer politisk beslutning om *Model B: Dialog om navn til den centrale park*, kan der samtidig med borgerdialog om parken være dialog om navnet på parken. Borgerdialogen vil bestå af 'åbent hus' med præsentation af projektforslag i form af tegninger og visualiseringer og parkvandringer og mulighed for at give sin mening til kende. Dette materiale forelægges til godkendelse i udvalget i ultimo november inden borgerdialog igangsættes jf. ovenstående tidsplan.

Når borgerdialogen er gennemført, udarbejdes et projektforslag for designet af parken, som forelægges politisk inden udbudsfasen sættes i gang. Tidsplanen er udarbejdet ud fra en målsætning om at kunne indvie parken i 2025. Der er dog endnu ikke gennemført de nødvendige forundersøgelser, som eventuelt kan påvirke tidsplanen, hvorfor sagen forelægges politisk igen ultimo januar 2025 hhv. efter borgerdialogen og forud for igangsættelse af udbudsfasen.

Forvaltningens vurdering

Med de på nuværende tidspunkt kendte forudsætninger vurderer forvaltningen, at tidsplanen er realistisk. Det er endvidere forvaltningens vurdering at den foreslåede borgerdialog, der ligger i forlængelse af den løbende dialog med borgere og aktører, vil kunne give relevant input til designet af parken.

Økonomi

Såfremt Miljø- og Trafikudvalget godkender forvaltningens indstilling, beviliges 4,9 mio. kr. til anlæg af første del af den centrale park på Frederiksberg Hospital, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2025. Nedenfor ses udgifter til anlæg af parken fordelt på de forventede arbejder.

Overlagspriser	kr.
Anlæg af ½ park	
Forberedende arbejder	1.000.000
Beplantning og terræn	1.200.000
Belægninger, belysning og inventar	2.100.000
Rådgiverydelse	600.000
I alt	4.900.000

Hertil kommer afledte, årlige driftsomkostninger jf. nedenstående tabel

Afledte driftsomkostninger	År 1, 2 og 3	Følgende år
Drift og etableringspleje	260.000	
Almindelig drift		185.000

Der er afsat finansiering til de afledte driftsomkostninger i forbindelse med aftalen om budget 2025.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, By- og Erhvervsstrategisk Udvalg, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bevillingsskema - Anlæg af park på hospitalsgrunden